

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ**

**ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
1307**

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ**

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ:
ΚΥΡΚΙΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ**

**ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ:
ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΠΕΤΡΟΣ**

ΠΑΤΡΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2013

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η καθημερινή μας ζωή περικλείεται πλέον από πατέντες, ευρεσιτεχνίες. Όπου και αν κοιτάξουμε γύρω μας στη σύγχρονη κοινωνία θα δούμε προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι αποτέλεσμα καινοτομίας μιας επιχείρησης ή ενός ιδιώτη. Τα προϊόντα αυτά κάνουν την καθημερινότητά μας πιο εύκολη και βοηθούν στην εξέλιξη και πρόοδο της κοινωνίας. Είναι δεδομένο ότι η καινοτομία, οι ευρεσιτεχνίες δηλαδή, προσφέρουν πολλά στον σύγχρονο άνθρωπο και ειδικά την σημερινή εποχή όπου έχουν ως σύμμαχο και την τεχνολογία. Στην πτυχιακή εργασία αυτή, με τίτλο «Διαδικασίες Κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας», γίνεται αναφορά στην έννοια της εφεύρεσης και παρουσιάζονται οι τυπικές διαδικασίες για να κατοχυρωθεί μια εφεύρεση μέσω ενός αναγνωρισμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία με τίτλο «Διαδικασίες Κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας» παρουσιάζονται βασικές έννοιες όπως η εφεύρεση και η ευρεσιτεχνία. Γίνεται μια ιστορική αναδρομή περί του διπλώματος της ευρεσιτεχνίας, καθώς και ανάλυση του βασικού κορμού της αντίστοιχης ελληνικής νομοθεσίας. Ακολουθεί μία όσο το δυνατόν πληρέστερη περιγραφή των απαραίτητων διαδικασιών που πρέπει να ακολουθηθούν για την κτήση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, των προϋποθέσεων που ορίζονται νομοθετικά και τις αρμοδιότητες του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, ο οποίος έχει την αποκλειστική ευθύνη στην Ελλάδα ως προς την κατοχύρωση των εφευρέσεων, των βιομηχανικών σχεδίων και των υποδειγμάτων. Επιπλέον αναφέρονται τα στάδια της εξέτασης στην οποία υποβάλλονται οι εφευρέσεις, το σύστημα ελέγχου, οι εξουσίες που απορρέουν από το δικαίωμα της ευρεσιτεχνίας και οι διεθνείς συμβάσεις τις οποίες έχει κυρώσει η Ελλάδα και ρυθμίζουν τα σχετικά ως προς την προστασία των εφευρέσεων. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται περιγραφή των ευρεσιτεχνιών εκείνων που έχουν τη δυνατότητα απόκτησης Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας, η αντίστοιχη διαδικασία, οι προϋποθέσεις και η εξέταση που πρέπει να ακολουθηθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα νέα του χώρου της νομοθεσίας όσον αφορά στο Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας και το τί αλλάζει για όσους θέλουν να πραγματοποιήσουν αίτηση. Τέλος, στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφονται τα περιεχόμενα μιας αίτησης και τα βασικά πλεονεκτήματα που απορρέουν από την Διεθνή Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	
1.1 ΤΟ ΝΕΟ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ.....	4
1.2 ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ.....	4
1.3 ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ.....	5
1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	6-7
1.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ.....	7
1.6 ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ	
1.6.1 ΔΙΠΛΩΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	7-8
1.6.2 ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	8
1.6.3 ΚΟΙΝΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΗ ΕΦΕΥΡΕΣΗ.....	8
1.7 ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΔΟΥ.....	9-11
1.8 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗ ΔΕ, ΔΤ Ή ΠΥΧ	
1.8.1 ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ.....	11
1.8.2 ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΔΕ, ΔΤ Ή ΠΥΧ.....	12-14
1.9 ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	14-18
1.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΕ Ή ΔΤ.....	18-20
1.11 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΥΧ.....	21
1.12 ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	21
1.13 ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	22
1.14 ΔΙΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ.....	22-24
1.15 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ, ΤΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΡΕΧΕΙ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ.....	24
1.16 ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΗΜΙΑΓΩΓΩΝ.....	24-25
1.17 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ MARKETING.....	26-27
1.18 ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ.....	27-28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	
2.1 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	29
2.2 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	30-31
2.3 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	31-36
2.4 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ.....	37-40

2.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ.....	40-41
2.6 ΝΕΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ.....	41-44
2.7 ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΑΙΤΗΣΗ.....	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

3.1 Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ (PCT).....	45-46
3.2 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΒΙ.....	46-47
3.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΙΤΗΣΗΣ.....	48
3.4 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΙΤΗΣΗΣ.....	48-49

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	50
-------------------	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η κατοχύρωση πνευματικής ιδιοκτησίας μίας εφεύρεσης είναι ένα θέμα το οποίο είχε τεθεί ήδη από την αρχαιότητα. Στην αρχαία ελληνική πόλη Σύβαρη, οι ηγέτες αποφάσισαν ότι εάν ένας μάγειρας εφευρίσκει ένα νέο γευστικό πιάτο, κανένας άλλος μάγειρας δεν επιτρέπεται να ετοιμάσει το ίδιο πιάτο κατά την διάρκεια ενός έτους. Κατά την περίοδο αυτή, μόνο ο εφευρέτης μπορούσε να καρπωθεί τα εμπορικά κέρδη από το πιάτο του. Αυτό θα παρακινούσε και άλλους να δουλέψουν σκληρά ώστε και να ανταγωνισθούν τέτοιες εφευρέσεις.

Πάνω στη λογική αυτή δομήθηκε με το πέρασμα των χρόνων και ανά περιοχή το δίκαιο περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται αλλά και οι διαδικασίες κατάθεσης και εξέτασης μίας εφεύρεσης που διεκδικεί την απονομή ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας ορίζονται σε εθνικό, ευρωπαϊκό, είτε διεθνές επίπεδο έχοντας και το ανάλογο χρηματικό και χρονικό αντίκτυπο. Σημαντικό είναι επομένως για τον αιτούντα να λάβει υπόψη του κάποια κριτήρια ως προς την επιλογή της οδού που θα επιλέξει για την κατοχύρωση ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Επιπλέον, την περίοδο αυτή καταγράφονται σημαντικές αλλαγές στο Δίκαιο περί Ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και συγκεκριμένα για την εδραίωση ενός νέου, ενιαίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας κάτι που θα φέρει σημαντικές αλλαγές στις ήδη υπάρχουσες χρονοβόρες και πολυέξοδες νομικές διαδικασίες διαφύλαξης ενός ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

1.1 ΤΟ ΝΕΟ ΤΗΣ ΕΦΕΥΡΕΣΗΣ

Νέα θεωρείται μια εφεύρεση η οποία δεν ανήκει στην ήδη υπάρχουσα τελευταία λέξη της τεχνολογίας. Ο ορισμός του νέου και της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας (state of the art) έχει απόλυτο χαρακτήρα, δηλ. η τελευταία λέξη της τεχνολογίας περιέχει καθετί που είναι γνωστό οπουδήποτε στον κόσμο από γραπτή ή προφορική περιγραφή ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, από οποιοδήποτε πρόσωπο, πριν την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης για χορήγηση Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας.

Έτσι, δεν είναι νέα μια εφεύρεση για την οποία έχει ήδη απονεμηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ή για την οποία έχει ήδη κατατεθεί αίτηση απονομής διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή η εφεύρεση που έχει γίνει ήδη γνωστή στο κοινό, οπουδήποτε και να πραγματοποιήθηκε αυτό και με οποιοδήποτε τρόπο.

1.2 ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας (ΔΕ) είναι τίτλος προστασίας με ισχύ 20 χρόνων που χορηγείται στο δικαιούχο για επινοήματα νέα, με εφευρετική δραστηριότητα και επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Μία εφεύρεση κρίνεται νέα αν δεν ανήκει στην ήδη υπάρχουσα τελευταία λέξη της τεχνολογίας και εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα -αν δηλαδή, κατά την κρίση ειδικού, δεν προκύπτει με προφανή τρόπο από την ήδη υπάρχουσα τελευταία λέξη της τεχνολογίας. Επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής είναι εφόσον μπορεί να παραχθεί και να χρησιμοποιηθεί σε οποιοδήποτε τομέα παραγωγικής δραστηριότητας.

Το Πιστοποιητικό Υποδείγματος Χρησιμότητας (ΠΥΧ) είναι τίτλος προστασίας με διάρκεια 7 χρόνια που χορηγείται στον δικαιούχο για τρισδιάστατα αντικείμενα με καθορισμένο διαδικασίες σχήμα και μορφή, που προτείνονται ως νέα, βιομηχανικά εφαρμόσιμα και με δυνατότητα να δώσουν λύση σε τεχνικό πρόβλημα. Το ΠΥΧ μπορεί να χορηγηθεί για εργαλείο, όργανο, συσκευή ή εξαρτήματά τους. Τα κριτήρια χορήγησης, νέο και βιομηχανικά εφαρμόσιμο έχουν την ίδια έννοια με τα αντίστοιχα κριτήρια χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας.

Υπάρχουν δύο περιπτώσεις που μία αίτηση ΔΕ μπορεί να μετατραπεί σε αίτηση ΠΥΧ:

α) Σε περίπτωση που ζητήσει γραπτά ο δικαιούχος της αίτησης ΔΕ να μετατραπεί η αίτησή του σε αίτηση ΠΥΧ και εφόσον το αίτημα αυτό έχει υποβληθεί πριν από την χορήγηση του ΔΕ.

β) Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του τέλους έκθεσης έρευνας για μία αίτηση ΔΕ, τότε η αίτηση μετατρέπεται αυτοδίκαια από τον ΟΒΙ σε αίτηση ΠΥΧ.

1.3 ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑ

Αντικείμενο του δικαίου της ευρεσιτεχνίας είναι η προστασία των εφευρέσεων, δηλ. των τεχνικών εκείνων επινοημάτων που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου. Η προστασία συνίσταται στην απαγόρευση ανάληψης ή απομίμησής της εφευρετικής ιδέας αλλά και στην εξασφάλιση αποκλειστικής εκμετάλλευσης των εφευρέσεων. Η παροχή προστασίας στον εφευρέτη δεν γίνεται χωρίς «υστεροβουλία» από την έννομη τάξη: Αν η πολιτεία δεν αντάμειβε τους εφευρέτες με την παραχώρηση σ' αυτούς αποκλειστικού δικαιώματος οικονομικής εκμετάλλευσης της εφεύρεσης, ώστε να μη μπορεί ο οποιοσδήποτε να απομιμείται και να αξιοποιεί την εφεύρεση, κανείς δεν θα είχε κίνητρο να αποκαλύψει και να υλοποιήσει την εφευρετική του ιδέα. Τούτο ισχύει κατ' εξοχήν στη σημερινή εποχή όπου δεν υπάρχουν πλέον ατομικά εργαζόμενοι εφευρέτες αλλά επιχειρήσεις, οι οποίες επενδύουν στην τεχνολογική έρευνα τεράστια κεφάλαια με μεγάλο επιχειρηματικό κίνδυνο και εύλογα αναμένουν να έχουν την αδιατάρακτη εκμετάλλευση των δικαιωμάτων τους. Επομένως η αναγνώριση των εφευρετικών δικαιωμάτων δεν ωφελεί μόνο τον δικαιούχο αλλά συγχρόνως αποτελεί κίνητρο για έρευνα, ανάπτυξη και εξέλιξη νέων τεχνολογιών και συγχρόνως προϋπόθεση για τεχνολογική, οικονομική και κοινωνική πρόοδο. Επομένως η προστασία των εφευρέσεων δεν αποσκοπεί στην προστασία ιδιωτικών μόνο συμφερόντων αλλά και δημοσίων.

Με δύο τρόπους ανταμείβεται το κοινωνικό σύνολο με την παρεχόμενη προστασία στις εφευρέσεις. Αφενός κάθε νέα επιτυχημένη εφεύρεση είναι σε θέση να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής του κοινωνικού συνόλου, αφετέρου η αποκάλυψη της εφευρετικής ιδέας με λεπτομερή περιγραφή, την οποία αξιώνει ο νόμος προκειμένου να παράσχει προστασία, δίνει ερέθισμα σε άλλους εφευρέτες για νέες, ακόμα πιο εξελιγμένες τεχνικές επινοήσεις πράγμα που συμβάλλει στην τεχνολογική πρόοδο.

Από την άλλη μεριά βέβαια ο αποκλεισμός των άλλων εφευρετών από τη χρήση και την περαιτέρω βελτίωση της προστατευόμενης εφεύρεσης παρεμποδίζει την τεχνολογική και οικονομική εξέλιξη. Ένα από τα δυσχερέστερα προβλήματα του δικαίου της ευρεσιτεχνίας είναι η εξισορρόπηση των δύο αυτών συμφερόντων, ώστε να παρέχεται μία κοινωνικά ανεκτή προστασία στον εφευρέτη. Πράγματι, οι απαιτήσεις του νόμου για την προστασία του δικαιώματος είναι ιδιαίτερα υψηλές: Μόνο εκείνες οι εφευρετικές ιδέες προστατεύονται, οι οποίες είναι νέες, εμπεριέχουν εφευρετική δραστηριότητα και είναι επιδεκτικές βιομηχανικής εφαρμογής.

Το δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία δημιουργείται με την απονομή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αποτελεί διοικητική πράξη που εκδίδεται από τον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Με την πράξη αυτή δημιουργείται το (ιδιωτικό) δικαίωμα ευρεσιτεχνίας που είναι δικαίωμα απόλυτο, χρονικά περιορισμένο και αντικείμενο έχει ένα άυλο αγαθό, δηλ. την εφεύρεση. Για την απόκτηση του δικαιώματος πρέπει να συντρέχουν ορισμένες τυπικές αλλά και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων είναι ανεξάρτητη από το σύστημα που ακολουθείται κατά την απονομή του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, δηλ. με τον έλεγχο ή όχι των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Υπάρχουν επομένως δίκαια που δεν επιβάλλουν έλεγχο των ουσιαστικών προϋποθέσεων αλλά περιορίζονται μόνο στον έλεγχο της κανονικότητας (νομότυπου) της δήλωσης ευρεσιτεχνίας ή σε περιορισμένο κατ' ουσίαν έλεγχο. Οι ουσιαστικές προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο της απονομής του διπλώματος ευρεσιτεχνίας και τούτο γιατί ο χρόνος αυτός είναι κρίσιμος όταν μεταγενέστερα ελέγχονται οι προϋποθέσεις αυτές με επίκληση της ακυρότητας του διπλώματος.

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η ιστορία του νόμου των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας θεωρείται γενικά ότι έχει αρχίσει στην Ιταλία το 1474. Ο πρώτος νόμος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ήταν ένα ενετικό καταστατικό του 1474 το οποίο εκδόθηκε από την Δημοκρατία της Βενετίας ενώ διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνται συστηματικά στη Βενετία από το 1450, με το πρώτο να έχει χορηγηθεί το 1421.

Στην Αγγλία κατά το δεύτερο μισό του 15^{ου} αιώνα συνηθιζόταν η παραχώρηση επιστολών από τον βασιλιά οι οποίες παρείχαν στον εφευρέτη το μονοπώλιο. Συγκεκριμένα το 1449, στον Φλαμανδό John of Utynam, παραχωρήθηκε για 20 χρόνια, το μονοπωλιακό δικαίωμα στην κατασκευή χρωματιστού γυαλιού. Ως αντάλλαγμα για αυτό το δικαίωμα, ο John of Utynam θα έπρεπε να διδάξει την τεχνική του σε ντόπιους τεχνίτες. Αυτή ακριβώς η διαδικασία της διάδοσης της γνώσης εξυπηρετείται και σήμερα, με τη δημοσίευση και τη διάθεση των τεχνικών χαρακτηριστικών των κατοχυρωμένων εφευρέσεων: ως αντάλλαγμα για την αποκλειστική χρήση και εκμετάλλευση της εφεύρεσης, ο δικαιούχος αποκαλύπτει στο κοινό τις τεχνικές του γνώσεις.

Κατά την περίοδο (1702-1714) το Αγγλικό Δικαστήριο έθεσε ως προϋπόθεση την υποβολή μιας γραπτής περιγραφής της εφεύρεσης. Οι εξελίξεις αυτές, οι οποίες ήταν σε ισχύ κατά τη διάρκεια της αποικιακής περιόδου πριν από την ανεξαρτησία των ΗΠΑ, ήταν το θεμέλιο για το δικαίο ευρεσιτεχνίας σε Ηνωμένες Πολιτείες, Νέα Ζηλανδία και Αυστραλία. Το 1852 τέθηκε σε λειτουργία το γραφείο ευρεσιτεχνιών της Αγγλίας το οποίο προσδιόριζε αποκλειστικά το νομοθετικό πλαίσιο για τις ευρεσιτεχνίες.

Στη Γαλλία, ο βασιλιάς Henry II εισήγαγε την έννοια της δημοσίευσης της περιγραφής μιας εφεύρεσης σε ένα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας το 1555. Το πρώτο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παραχωρήθηκε στον εφευρέτη Abel Foullon, η ισχύς του οποίου έληξε μετά από 6 χρόνια, το 1561. Στη Γαλλία, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνταν από τη μοναρχία και από άλλους φορείς, όπως το Κοινοβούλιο του Παρισιού. Τις περισσότερες φορές η καινοτομία εξεταζόταν από την Ακαδημία. Το σύγχρονο γαλλικό σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1791. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας χορηγούνταν χωρίς εξέταση, καθώς το δικαίωμα σε εφεύρεση θεωρείτο δεδομένο. Το κόστος των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ήταν πολύ υψηλό. Διπλώματα ευρεσιτεχνίας προστάτευαν επίσης την εισαγωγή νέων συσκευών που προέρχονταν από χώρες του εξωτερικού. Η γαλλική νομοθεσία περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αναθεωρήθηκε το 1844, επιφέροντας σημαντική μείωση στο κόστος για κατοχύρωση ευρεσιτεχνίας. Στη δεκαετία του 1860, το γαλλικό σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αμφισβητήθηκε από φιλελεύθερους οικονομολόγους. Μια άλλη μεταρρύθμιση το 1902 επέτρεψε την καλύτερη έκδοση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Στις ΗΠΑ ο πρώτος νόμος περί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του Κογκρέσου ψηφίστηκε στις 10 Απρ 1790. Τα τρία πρώτα μέλη της Επιτροπής για τις ευρεσιτεχνίες ήταν ο Υφυπουργός Τόμας Τζέφερσον, ο Γραμματέας πολέμου Henry Knox, και ο Γενικός Εισαγγελέας Edmund Randolph. Το πρώτο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγήθηκε στις 31 Ιουλίου 1790 προς τον Samuel Hopkins για μία μέθοδο παραγωγής ποτάσας (ανθρακικό κάλιο), ένα βασικό συστατικό που χρησιμοποιείται στην κατασκευή σαπουνιού, γυαλιού και πυρίτιδας.

Στην Ελλάδα, σύστημα προστασίας της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας όσον αφορά τις εφευρέσεις, πρωτοεμφανίστηκε το 1920. Η ανθρώπινη εφευρετικότητα λύνει καθημερινά προβλήματα αλλά και αναπτύσσει το βιοτικό επίπεδο και

καθορίζει την πορεία της οικονομίας. Ουσιαστικά, κάθε εποχή καθορίζεται από τις εφευρέσεις της. Είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον, σχεδόν έναν αιώνα μετά, να δούμε με το βλέμμα του σήμερα τις εφευρέσεις και τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας στην Ελλάδα εκείνης της εποχής. Πλυντήρια ρούχων και μηχανές ραπτικής, γεωργικά εργαλεία και μέθοδοι υφαντουργίας, μέχρι μουσικά όργανα και κορσέδες, μαρτυρούν την εικόνα μιας εποχής που πασχίζει να αξιοποιήσει φυσικούς πόρους, να καλύψει πρακτικές ανάγκες και να εκπληρώσει επιθυμίες. Από τη γέννηση του συστήματος προστασίας των ευρεσιτεχνιών μέχρι σήμερα, η αρμόδια αρχή διαχείρισης των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας άλλαξε πολλές φορές. Αρχικά το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, στη συνέχεια το Υπουργείο Εμπορίου και πάλι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, οι Νομαρχίες, για μια φορά ακόμα το Υπουργείο Εμπορίου και τέλος το Υπουργείο Βιομηχανίας, για να δώσει τη θέση του από 1ης Ιανουαρίου 1988 στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ) (με τον Ιδρυτικό Νόμο 1733/1987).

1.5 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τον Νόμο 1733/1987 υπάρχουν τρεις κατηγορίες εφευρέσεων:

1. Η Υπηρεσιακή Εφεύρεση, είναι το προϊόν συμβατικής σχέσης εργαζομένου με εργοδότη για την ανάπτυξη εφευρετικής δράσης. Στην περίπτωση πραγματοποίησης υπηρεσιακής εφεύρεσης ο δημιουργός δικαιούται πρόσθετη εύλογη αμοιβή, αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη και τα δικαιώματα της εφεύρεσης ανήκουν εξολοκλήρου στον εργοδότη.
2. Η Εξαρτημένη Εφεύρεση, είναι η εφεύρεση που πραγματοποιείται από τον δημιουργό με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης στην οποία εργάζεται. Η εξαρτημένη εφεύρεση ανήκει κατά 40% στον εργοδότη και κατά 60% στο δημιουργό. Ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί την εξαρτημένη εφεύρεση κατά προτεραιότητα έναντι αμοιβής προς το δημιουργό. Ο δημιουργός εξαρτημένης εφεύρεσης γνωστοποιεί εγγράφως στον εργοδότη την πραγματοποίηση της εφεύρεσης και παρέχει τα αναγκαία στοιχεία για την από κοινού υποβολή αίτησης χορήγησης Δ.Ε. Αν ο εργοδότης δεν δηλώσει εγγράφως στον εργαζόμενο, μέσα σε ένα εύλογο διάστημα από την γνωστοποίηση ότι ενδιαφέρεται να συνυποβάλλει αίτηση Δ.Ε., ο εργαζόμενος μπορεί να υποβάλλει αίτηση Δ.Ε. για λογαριασμό του και στην περίπτωση αυτή η εφεύρεση ανήκει εξ ολοκλήρου στον εργαζόμενο.
3. Η Ελεύθερη Εφεύρεση είναι εφεύρεση που δεν εμπίπτει στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις και η οποία πραγματοποιείται από ιδιώτη ανεξάρτητο εφευρέτη και ανήκει εξ ολοκλήρου σ' αυτόν.

1.6 ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

1.6.1 Δίπλωμα τροποποίησης.

Ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας (κύριο δίπλωμα) μπορεί να επιφέρει μετατροπή (βελτίωση ή εξέλιξη) στη σχετική εφεύρεση (αντικείμενο του κύριου

διπλώματος ευρεσιτεχνίας). Αν η εφεύρεση που προέρχεται από τη μετατροπή ανταποκρίνεται στις ουσιαστικές προϋποθέσεις που αξιώνει ο νόμος για την απονομή διπλώματος ευρεσιτεχνίας και το αντικείμενό της συνδέεται με μία τουλάχιστον αξίωση του κύριου διπλώματος, ο δικαιούχος του τελευταίου μπορεί να ζητήσει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για τη νέα εφεύρεση (δίπλωμα τροποποίησης ή πρόσθετο δίπλωμα). Το όφελος για τον δικαιούχο και του πρόσθετου διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι η εξοικονόμηση των ετήσιων τελών.

Το δίπλωμα τροποποίησης είναι παρακολουθηματικό του κύριου διπλώματος με την έννοια ότι λήγει με τη λήξη του αρχικού. Ωστόσο η ακυρότητα του κύριου διπλώματος δεν συνεπάγεται και ακυρότητα του διπλώματος τροποποίησης. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλονται κανονικά τα ετήσια τέλη.

Ο παρακολουθηματικός χαρακτήρας του διπλώματος τροποποίησης αίρεται οποτεδήποτε με δήλωση του δικαιούχου για τη μετατροπή του σε κύριο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εφόσον όμως συντρέχουν όλες οι σχετικές προϋποθέσεις, δηλ. και το απαιτούμενο σε κάθε περίπτωση εφευρετικό ύψος.

1.6.2 Εξαρτημένο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Η εφευρετική επινόηση μπορεί να καταλήξει σε εφεύρεση που έχει μεν τα προσόντα για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας αλλά σχετίζεται με το αντικείμενο άλλης εφεύρεσης που αποτελεί ήδη αντικείμενο ευρεσιτεχνίας. Πρόβλημα νομικής ρύθμισης συντρέχει όταν είτε η δεύτερη είτε η πρώτη εφεύρεση - πρόκειται για διαφορετικούς δικαιούχους – δεν μπορούν αυτοτελώς να αποτελέσουν αντικείμενο εκμετάλλευσης (εξαρτημένη εφεύρεση). Ο δικαιούχος του μεταγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να ζητήσει την παροχή μη συμβατικής άδειας εκμετάλλευσης του προγενέστερου διπλώματος ευρεσιτεχνίας υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- α. Η μεταγενέστερη εφεύρεση πρέπει να σχετίζεται με την προγενέστερη.
- β. Να μην είναι δυνατή η παραγωγική εκμετάλλευση της μεταγενέστερης εφεύρεσης χωρίς να θιγούν τα δικαιώματα του κατόχου του προγενέστερου διπλώματος και
- γ. Η μεταγενέστερη εφεύρεση πρέπει να αποτελεί σημαντική πρόοδο σε σχέση με την προγενέστερη.

1.6.3 Κοινό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και διπλή εφεύρεση.

α. Η εφευρετική δραστηριότητα μπορεί να αποτελεί συλλογική προσπάθεια και η εφεύρεση αποτέλεσμα συγκλίνουσας πνευματικής προσπάθειας περισσότερων. Η απλή οικονομική υποστήριξη μιας τέτοιας προσπάθειας δεν αποτελεί πνευματική συνεισφορά στην παραγωγή της εφεύρεσης ώστε να θεωρηθεί ότι η εφεύρεση πραγματοποιήθηκε από περισσότερα άτομα.

β. Από την κοινή εφεύρεση πρέπει να διακρίνεται η λεγόμενη διπλή εφεύρεση, δηλ. η περίπτωση που δύο ή περισσότερα πρόσωπα πραγματοποιούν την ίδια εφεύρεση ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Παρά τη διατύπωση του νόμου, δικαίωμα στην εφεύρεση έχει καθένας από τους εφευρέτες, δικαίωμα ωστόσο προσδοκίας δικαιώματος ευρεσιτεχνίας καθώς και δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας γίνεται εκείνος που κατέθεσε

πρώτος την αίτηση για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή εκείνος που έχει δικαίωμα προτεραιότητας.

1.7 ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΕΤΑΞΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΔΟΥ

Η ευρωπαϊκή διαδικασία δεν έχει αντικαταστήσει τις εθνικές διαδικασίες χορήγησης. Έτσι, όταν αναζητείται προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα κράτη της Ευρωπαϊκής σύμβασης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (EPC) υπάρχει η επιλογή της εθνικής οδού για κάθε χώρα στην οποία ο αιτούμενος ενδιαφέρεται να κατοχυρώσει την πατέντα του ή της Ευρωπαϊκής οδού, που σε μια ενιαία διαδικασία παρέχει προστασία σε όλα τα συμβαλλόμενα κράτη που ορίζονται.

Όσον αφορά το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, υπάρχει μια επιπλέον επιλογή μεταξύ της άμεσης ευρωπαϊκής οδού και της διαδρομής μέσω Euro-PCT. Με την άμεση ευρωπαϊκή μέθοδο, ολοκληρώνεται η ευρωπαϊκή διαδικασία χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που διέπεται από την Ευρωπαϊκή σύμβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (EPC) ενώ με την Euro-PCT μέθοδο, η πρώτη φάση της διαδικασίας επιχορήγησης (η διεθνής φάση) υπόκειται στην PCT Διεθνή Συνθήκη Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, ενώ η περιφερειακή φάση πριν το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας διέπεται κατά κύριο λόγο από την EPC.

Παρακάτω συνοψίζονται οι κύριοι νομικοί και οικονομικοί παράγοντες που είναι πιθανό να επηρεάσουν την επιλογή μεταξύ των ευρωπαϊκών και των εθνικών διαδικασιών. Γενικά, αν ο ενδιαφερόμενος αποσκοπεί στην κατοχύρωση της πατέντας του σε τουλάχιστον τρεις με τέσσερις χώρες από αυτές που περιλαμβάνονται στη λίστα της Ευρωπαϊκής σύμβασης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αξίζει να ακολουθηθεί η διαδικασία Ευρωπαϊκής κατοχύρωσης.

Ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγείται ύστερα από εξέταση, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και η εφεύρεση στην οποία αναφέρεται συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του διπλώματος ευρεσιτεχνίας της Ευρωπαϊκής σύμβασης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (EPC).

Οι απαιτήσεις αυτές είναι η βάση όχι μόνο για τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αλλά και για την εκτίμηση του κύρους του από τα εθνικά δικαστήρια. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή σύμβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (EPC), η έκταση της προστασίας που παρέχεται από το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας καθορίζεται ομοιογενώς από όλα τα συμβαλλόμενα κράτη.

Η διαδικασία εξέτασης γίνεται κατά το πρώτο στάδιο από τις υπηρεσίες του ΕΓΔΕ (Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας). Σε περίπτωση που αποφασίσουν κατά της αίτησης, υπάρχει η δυνατότητα υποβολής έφεσης ενώπιον του τμήματος προσφυγής του ΕΓΔΕ. Μόλις χορηγηθεί ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ακολουθεί μια περίοδος εννέα μηνών κατά την οποία οποιοσδήποτε τρίτος δικαιούται να υποβάλει αιτιολογημένο δικόγραφο ανακοπής και το αποτέλεσμα της διαδικασίας ανακοπής που προκύπτει είναι είτε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας να διατηρηθεί όπως χορηγήθηκε, είτε όπως έχει τροποποιηθεί, είτε να ανακληθεί οριστικά. Έφεση μπορεί επίσης να γίνει στην απόφαση που ελήφθη κατά τη διαδικασία ανακοπής.

Τα Ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας έχουν ενιαίο κείμενο και ενιαία έκταση της προστασίας για όλα τα καθορισμένα συμβαλλόμενα κράτη προσφέροντας υψηλό τεκμήριο εγκυρότητας. Ο νόμος για τις πατέντες στα συμβαλλόμενα κράτη

έχει εναρμονισθεί σε μεγάλο βαθμό με την EPC (Ευρωπαϊκή σύμβαση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας) όσον αφορά στις απαιτήσεις κατοχύρωσης με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ωστόσο, οι διαδικασίες χορήγησης εξακολουθούν να δομούνται διαφορετικά και διεξάγονται παράλληλα από πολλά γραφεία, καθώς η εθνική οδός οδηγεί γενικά σε εθνικά δικαιώματα με διαφορετικό βαθμό προστασίας.

Τα τέλη επεξεργασίας στην ευρωπαϊκή διαδικασία χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι κλιμακωτά. Έτσι, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας υπάρχει μια περαιτέρω ευκαιρία να αποφασιστεί, υπό το φως των ολοκληρωμένων σταδίων, αν το ενδιαφέρον για την απόκτηση προστασίας με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εξακολουθεί να είναι αρκετό για να δικαιολογεί την καταβολή της επόμενης αμοιβής. Ειδικότερα, ο διαχωρισμός μεταξύ αναζήτησης και ουσιαστικού έλεγχου δίνει τη δυνατότητα να αποφασίζεται, υπό το πρίσμα της ευρωπαϊκής έκθεσης έρευνας κατά πόσο αξίζει να ζητηθεί ουσιαστική εξέταση.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να ενδιαφέρει τον αιτούντα η αίτηση να επεξεργασθεί γρηγορότερα, κατά το στάδιο της αναζήτησης ή το ουσιαστικό στάδιο της εξέτασης ή και τα δύο. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να μειώσει τους συνήθεις χρόνους επεξεργασίας όσο μπορεί, στο πλαίσιο του προγράμματος για την επιτάχυνση των δικονομικών διαδικασιών των αιτήσεων ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Όπως και η αρχική κατάθεση σε ένα εθνικό γραφείο, η κατάθεση στο ευρωπαϊκό γραφείο δημιουργεί δικαίωμα προτεραιότητας για μια εθνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή δεύτερη κατάθεση που πραγματοποιείται κατά το έτος προτεραιότητας.

Το Ευρωπαϊκό τέλος αναζήτησης επιστρέφεται όλο ή εν μέρει, εάν η έκθεση της Ευρωπαϊκής αναζήτησης μπορεί να βασίζεται σε μια παλαιότερη έκθεση έρευνας που έχει ήδη προετοιμαστεί από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας σε εθνική, ευρωπαϊκή ή διεθνή εφαρμογή για την οποία διεκδικείται προτεραιότητα. Για να επωφεληθεί από αυτό ο αιτών θα πρέπει να επισυνάψει αντίγραφο της προηγούμενης έκθεσης έρευνας κατά την κατάθεση αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Λαμβάνοντας υπόψη τα τέλη που επιβάλλονται για την ευρωπαϊκή διαδικασία επιχορήγησης, το κόστος για την εκπροσώπηση από έναν και μόνο παράγοντα και το κόστος της διεκπεραίωσης των διαδικασιών σε μία μόνο γλώσσα, ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει ως κανόνα κόστος περίπου όσο τρία ή τέσσερα εθνικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Η ευρωπαϊκή διαδικασία διεξάγεται σε μία από τις τρεις επίσημες γλώσσες του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), ειδικά το μέρος της διαδικασίας εκείνο στο οποίο γίνεται η κατάθεση της αίτησης ή η μετάφραση της. Επιπλέον, εάν ο αιτών προέρχεται από ένα συμβαλλόμενο κράτος του οποίου η γλώσσα δεν είναι μία από τις επίσημες γλώσσες του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, μπορεί να επωφεληθεί ορισμένων πλεονεκτημάτων όσον αφορά στις γλώσσες και τα τέλη, αν χρησιμοποιεί μια επίσημη γλώσσα του συμβαλλόμενου κράτους του.

Στην τελική φάση της ευρωπαϊκής διαδικασίας χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, όμως, θα πρέπει να γίνει κατάθεση μιας σειράς μεταφράσεων. Θα πρέπει να παραδοθεί στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας η μετάφραση των αξιώσεων στις άλλες δύο επίσημες γλώσσες του. Μερικά συμβαλλόμενα κράτη απαιτούν την κατάθεση μετάφρασης του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή των αξιώσεών του σε μία από τις επίσημες γλώσσες

τους, αν είναι διαφορετική από τη γλώσσα της διαδικασίας, προκειμένου το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας να τεθεί σε ισχύ εκεί.

Η ευρωπαϊκή διαδικασία χορήγησης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας διαρκεί περίπου τρία έως πέντε έτη από τη στιγμή που η αίτηση υποβάλλεται και αναλύεται σε δύο κύρια στάδια. Το πρώτο περιλαμβάνει την εξέταση των διατυπώσεων, έρευνα προετοιμασίας έκθεσης και τη σύνταξη γνωμοδότησης σχετικά με το εάν η εφαρμογή και η εφεύρεση στην οποία αναφέρεται φαίνεται να πληρούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής σύμβασης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ενώ το δεύτερο περιλαμβάνει την ουσιαστική εξέταση.

Στο πρώτο από αυτά τα στάδια δεν υπάρχει ανάγκη για την ενεργό συμμετοχή του αιτούντος, εκτός εάν η υποβληθείσα αίτηση έχει τυπικές ελλείψεις. Ωστόσο, κατά το δεύτερο στάδιο - ουσιαστική εξέταση - η αίτηση εκχωρείται σε εξεταστικό τμήμα, το οποίο συνήθως επικοινωνεί με τον αιτούντα, πριν αποφασίσει αν θα χορηγήσει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή απορρίψει την αίτηση. Η σωστή προετοιμασία της αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και όλων των διαδικαστικών ενεργειών ενώπιον του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι ένας κρίσιμος παράγοντας για τη διασφάλιση ότι η διαδικασία εξέτασης τρέχει γρήγορα και ικανοποιητικά.

1.8 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΔΕ, ΔΤ Ή ΠΥΧ

1.8.1 Τόπος και τρόποι κατάθεσης.

Για τη χορήγηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ πρέπει να κατατεθούν στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας τα απαραίτητα δικαιολογητικά (αίτηση, περιγραφή, αξιώσεις, περίληψη, σχέδια και λοιπά έγγραφα).

Η κατάθεση μπορεί να γίνει από τον ίδιο τον δικαιούχο ή τους δικαιούχους (καταθέτη-ες) ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του(ς) με τους εξής τρόπους : Με επίσκεψή του στα γραφεία του ΟΒΙ κατά τις εργάσιμες ημέρες και τις ώρες εξυπηρέτησης του κοινού, ή Ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή με απόδειξη ή με την αποστολή τηλεαντιγραφήματος (fax). Σ' αυτήν την περίπτωση, τα πρωτότυπα πρέπει να περιέλθουν στον ΟΒΙ εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του τηλεαντιγραφήματος. Ως ημερομηνία κατάθεσης θεωρείται η ημερομηνία παραλαβής της αίτησης ή των λοιπών εγγράφων με fax. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος της εφεύρεσης είναι νομικό πρόσωπο (π.χ. εταιρεία), η κατάθεση πραγματοποιείται από τον νόμιμο εκπρόσωπο, όπως καθορίζεται από το καταστατικό, ή από τον νομίμως εξουσιοδοτηθέντα πληρεξούσιο δικηγόρο. Τονίζεται ότι οποιοσδήποτε τρίτος που δεν είναι δικηγόρος δεν είναι δυνατόν να εξουσιοδοτηθεί και να καταθέσει για λογαριασμό δικαιούχου εφεύρεσης.

1.8.2 Έγγραφα που αποτελούν την αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ.

Μία αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ είναι πλήρης όταν περιλαμβάνει τα παρακάτω έγγραφα δακτυλογραφημένα. Επίσης, οι αιτήσεις μπορούν να συμπληρωθούν και μέσα από τη σελίδα του ΟΒΙ στο Διαδίκτυο.

α. Αίτηση, την οποία χορηγεί ο ΟΒΙ (εις διπλούν).

β. Περιγραφή της εφεύρεσης (εις διπλούν).

γ. Αξιώσεις σε ανεξάρτητο φύλλο χαρτιού (εις διπλούν).

δ. Περίληψη της εφεύρεσης σε χωριστό φύλλο χαρτιού (εις διπλούν).

ε. Σχέδια της εφεύρεσης, εφόσον ο δικαιούχος κρίνει ότι χρειάζονται για τη σωστή παρουσίασή της (εις διπλούν, σε χαρτί σέλερ ματ Α4).

Πέρα από τα έγγραφα αυτά, απαιτούνται κατά περίπτωση τα εξής:

στ. Προσδιορισμός του εφευρέτη σε έντυπο που χορηγεί ο ΟΒΙ (εις διπλούν), εφόσον ο καταθέτης (δικαιούχος) είναι νομικό πρόσωπο (π.χ. εταιρεία) ή δεν είναι ο εφευρέτης ή ο μοναδικός εφευρέτης.

ζ. Επικυρωμένο καταστατικό, εφόσον ο καταθέτης (δικαιούχος) είναι νομικό πρόσωπο (π.χ. εταιρεία) και η κατάθεση έγινε μέσω του νόμιμου εκπροσώπου.

η. Πληρεξούσιο, εφόσον η κατάθεση έγινε μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου. Το πληρεξούσιο μπορεί να είναι συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό.

θ. Πιστοποιητικό προτεραιότητας και επικυρωμένη μετάφρασή του στα Ελληνικά, εφόσον δηλώνεται διεθνής προτεραιότητα. Εάν το δικαίωμα προτεραιότητας ανήκει σε άλλο πρόσωπο από τον δικαιούχο (καταθέτη) της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ, τότε απαιτείται σχετικό εκχωρητήριο δικαιωμάτων νομίμως βεβαιωμένο και επικυρωμένη μετάφρασή του.

ι. Επίσημη βεβαίωση του αρμόδιου φορέα, εφ' όσον ο δικαιούχος (καταθέτης) δήλωσε, κατά την κατάθεση της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ, ότι η εφεύρεσή του παρουσιάστηκε μέσα στους έξι μήνες πριν από την κατάθεση της αίτησης, σε επίσημα αναγνωρισμένη έκθεση κατά την έννοια της σύμβασης για τις διεθνείς εκθέσεις.

Αφού ο ενδιαφερόμενος καταλήξει με ποιά τίτλο προστασίας (ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ) θέλει να κατοχυρώσει την εφεύρεσή του στην Ελλάδα, πρέπει να προετοιμάσει την αίτησή του με τέτοιο τρόπο ώστε να πετύχει την πλήρη κατοχύρωση των δικαιωμάτων του. Για το σκοπό αυτό, θα πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα τη σύνταξη της περιγραφής και των τυχόν σχεδίων, των αξιώσεων και της περίληψης. Η περιγραφή και τα τυχόν σχέδια χρησιμεύουν στην αποκάλυψη της εφεύρεσης. Οι αξιώσεις ορίζουν την έκταση και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης και μόνο. Η περίληψη της εφεύρεσης δεν επηρεάζει την έκταση και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας γιατί χρησιμεύει μόνο για τεχνική πληροφόρηση.

Έτσι, λοιπόν, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να έχει υπόψη του ότι:

α. Πρέπει να αποκαλύψει την εφεύρεσή του: Η αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ πρέπει να αποκαλύπτει την εφεύρεση με τρόπο σαφή και πλήρη ώστε να είναι δυνατή η πρακτική εφαρμογή της από τον ειδικό. Η προστασία που θα δοθεί με τη χορήγηση του ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ αφορά μόνο ό,τι έχει αποκαλυφθεί. Τονίζεται, μάλιστα, ότι, αν η αποκάλυψη της εφεύρεσης δεν αρκεί για την εφαρμογή της από ειδικό, τότε υπάρχει λόγος ακύρωσης του ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ

ύστερα από δικαστική απόφαση που θα προκαλέσει κάποιος ανταγωνιστής. Εφιστάται η προσοχή στο να έχουν περιληφθεί στην περιγραφή και τα τυχόν σχέδια όλες οι αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την εφεύρεση, γιατί μετά την κατάθεση της αίτησης δεν επιτρέπεται να προστεθεί εφευρετικό αντικείμενο.

β. Η εφεύρεση πρέπει να είναι ενιαία: Η αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ πρέπει να αναφέρεται σε μια μόνο εφεύρεση ή σε περισσότερες, που συνδέονται όμως μεταξύ τους ώστε να αποτελούν ένα ενιαίο εφευρετικό σύνολο.

Παραδείγματα εφευρέσεων που αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο είναι:

- I. Ένα προϊόν, μια μέθοδος παραγωγής του προϊόντος αυτού και μια χρήση του προϊόντος αυτού.
- II. Μια μέθοδος και ένας μηχανισμός ή μέσο για την πραγματοποίηση της μεθόδου αυτής.
- III. Ένα προϊόν, μια μέθοδος παραγωγής του και ένας μηχανισμός ή μέσο ειδικά για την πραγματοποίηση της μεθόδου αυτής.

Αν η αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ αφορά περισσότερες ανεξάρτητες εφευρέσεις (σύνθετη αίτηση), ο δικαιούχος της μπορεί να χωρίσει την αίτηση αυτή σε περισσότερες τμηματικές αιτήσεις διατηρώντας ως ημερομηνία κατάθεσης κάθε τμηματικής την ημερομηνία της αρχικής αίτησης. Ο διαχωρισμός αυτός μπορεί να γίνει μέχρι τη χορήγηση του ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ.

1.9 ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Για τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας πρέπει να συντρέχουν ορισμένες τυπικές προϋποθέσεις, δηλ. να τηρηθούν ορισμένες διατυπώσεις από εκείνον που ζητεί τη χορήγηση διπλώματος. Σύμφωνα με το άρθρο 7, σε συνδυασμό με την υπουργική απόφαση 24/31-12-1987, οι διατυπώσεις για «κατάθεση αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή πιστοποιητικού υποδείγματος χρησιμότητας στον ΟΒΙ και τήρηση Βιβλίων» είναι οι εξής:

1. Κατάθεση αίτησης στον ΟΒΙ σε δύο αντίγραφα που περιέχει τα στοιχεία ταυτότητας (όνομα ή επωνυμία, εθνικότητα και κατοικία ή έδρα) του καταθέτη. Στην αίτηση διατυπώνεται αίτημα για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η αίτηση και τα σχετικά έγγραφα που τη συνοδεύουν κατατίθενται από τον δικαιούχο ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος της αίτησης ευρεσιτεχνίας δεν έχει κατοικία ή διαμονή ή έδρα στην Ελλάδα, οφείλει να διορίσει αντίκλητο και να δηλώσει ότι υποβάλλεται στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Αθήνας.

2. Την αίτηση συνοδεύουν η περιγραφή της εφεύρεσης, οι αξιώσεις της εφεύρεσης, η περίληψη και τα σχέδια. Η περιγραφή της εφεύρεσης πρέπει να είναι σαφής και πλήρης ώστε να είναι δυνατή η πρακτική εφαρμογή της από τον ειδικό. Η περιγραφή αποβλέπει στην αποκάλυψη του μυστικού της εφεύρεσης και με την

έννοια αυτή πρέπει να προκύπτει από αυτήν η λύση του τεχνικού προβλήματος, δηλ. ότι πρόκειται για εφεύρεση. Η πρόσθετη σημασία της περιγραφής συνίσταται στο ότι χρησιμεύει για την ερμηνεία των αξιώσεων που στηρίζονται σ' αυτήν. Η περιγραφή της εφεύρεσης μαζί με τα τυχόν σχέδια χρησιμεύουν στο να γίνει η σωστή αποκάλυψη της εφεύρεσης και πρέπει να συνταχθούν με ένα συγκεκριμένο τρόπο, ο οποίος ακολουθείται και διεθνώς. Έτσι η περιγραφή πρέπει:

α) Να περιέχει τον τίτλο της εφεύρεσης.

β) Να καθορίζει το τεχνικό πεδίο στο οποίο αναφέρεται η εφεύρεση.

γ) Να αναφέρει την προηγούμενη τεχνολογία αιχμής (state of the art), που κατά την κρίση του καταθέτη είναι χρήσιμη για την κατανόηση της εφεύρεσης. Τυχόν έγγραφα που αποδεικνύουν την προηγούμενη τεχνολογία αιχμής μπορούν να σημειώνονται στην περιγραφή.

δ) Να παρουσιάζει την εφεύρεση, έτσι όπως αυτή προσδιορίζεται από τις αξιώσεις, χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους τεχνικούς όρους για την κατανόηση και λύση του προβλήματος.

ε) Να παρουσιάζει τα πλεονεκτήματα της εφεύρεσης, εάν υπάρχουν σε σχέση με την προηγούμενη τεχνολογία αιχμής.

ζ) Να περιγράφει με συντομία τις απεικονίσεις στα σχέδια, εάν υπάρχουν.

στ) Να ορίζει λεπτομερειακά έναν τουλάχιστο τρόπο πραγματοποίησης της εφεύρεσης, χρησιμοποιώντας παραδείγματα.

η) Να εξηγεί με σαφήνεια τον τρόπο εφαρμογής της εφεύρεσης στη βιομηχανία.

Ο τίτλος της εφεύρεσης πρέπει να είναι σύντομος και να προσδιορίζει με σαφήνεια το αντικείμενο της εφεύρεσης. Δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει ονομασίες εμπορικών σημάτων ή άλλες παράξενες ονομασίες ή τη λέξη «εφεύρεση» ή συντομογραφίες κλπ. Επίσης, δεν πρέπει να είναι αόριστος, π.χ. δεν επιτρέπεται ο τίτλος «χημική ένωση».

Ο καθορισμός του τεχνικού πεδίου της εφεύρεσης είναι η πρώτη παράγραφος της περιγραφής και περιγράφει με συντομία το τεχνικό πεδίο στο οποίο αναφέρεται η εφεύρεση. Αμέσως μετά ακολουθεί η αναφορά στην προηγούμενη τεχνολογία αιχμής με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι χρήσιμη για την κατανόηση της εφεύρεσης. Εδώ ο δικαιούχος πρέπει να επισημάνει τα μειονεκτήματα της προηγούμενης της προηγούμενης τεχνολογίας αιχμής, τα οποία αργότερα θα παρουσιάσει ως πλεονεκτήματα της εφεύρεσής του αφού η τελευταία θα επιτυγχάνει την άρση τους. Στο σημείο αυτό της περιγραφής ο δικαιούχος μπορεί να αναφέρει τυχόν έγγραφα (προηγούμενα ΔΕ, άρθρα, συγγράμματα, κλπ) που περιγράφουν την προηγούμενη τεχνολογία.

Η σύντομη παρουσίαση της εφεύρεσης γίνεται χρησιμοποιώντας τα χαρακτηριστικά στοιχεία της έτσι όπως προσδιορίζονται στις αξιώσεις. Η επισήμανση των πλεονεκτημάτων της εφεύρεσης συνδέεται με την άρση των μειονεκτημάτων ή αδυναμιών της προηγούμενης τεχνολογίας που έχει γίνει λίγο παραπάνω. Έτσι γίνεται

κατανοητή η χρησιμότητα της εφεύρεσης και η προσφορά της στην προαγωγή της τεχνικής γνώσης. Η σύντομη περιγραφή των απεικονίσεων των τυχόν σχεδίων είναι μια απλή και σύντομη εξήγηση του τι παρουσιάζεται σε κάθε σχήμα των σχεδίων. Με τον τρόπο αυτό, συνδέεται η περιγραφή με όλα τα σχέδια που χρησιμοποιούνται για την αποκάλυψη της εφεύρεσης. Και, τέλος, ακολουθεί η πλήρης περιγραφή της εφεύρεσης με την λεπτομερειακή ανάπτυξη ενός ή περισσότερων τρόπων πραγματοποίησης της εφεύρεσης με σαφή εξήγηση του τρόπου παραγωγής ή εφαρμογής της. Εδώ παρατίθενται ένα ή περισσότερα παραδείγματα και χρησιμοποιούνται και τα τυχόν σχέδια. Ο δικαιούχος πρέπει να περιγράψει με λεπτομέρειες τα σημεία που είναι θεμελιώδη για την εφεύρεση και τα οποία θα είναι απαραίτητα στον ειδικό για να καταλάβει και να εφαρμόσει την εφεύρεση. Όμως δεν είναι ανάγκη να περιγράψει οτιδήποτε είναι σίγουρα γνωστό σε έναν ειδικό με γνώση και εμπειρία στο συγκεκριμένο τεχνικό πεδίο.

Εκτός από την προσκόμιση των εγγράφων που αποτελούν την αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ, ο δικαιούχος (καταθέτης) της αίτησης πρέπει να καταβάλλει στον ΟΒΙ και τα εξής τέλη :

α) στην περίπτωση της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ: τέλη κατάθεσης του πρώτου και δεύτερου έτους προστασίας. τέλη αξιώσεων για κάθε αξίωση πέραν της δεκαετίας, τέλη απλής έκθεσης έρευνας ή έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη.

β) στην περίπτωση της αίτησης ΠΥΧ : τέλη κατάθεσης του πρώτου και δεύτερου έτους προστασίας τέλη αξιώσεων για κάθε αξίωση πέραν της δεκαετίας.

3. Αξίωση της εφεύρεσης νοείται ο ορισμός της έκτασης και του περιεχομένου της προστασίας που ζητείται με βάση τα χαρακτηριστικά της εφεύρεσης. Οι αξιώσεις αποβλέπουν στον προσδιορισμό και εξειδίκευση του αντικειμένου προστασίας. Η νομοθετική και πρακτική εμπειρία άλλων χωρών διδάσκει ότι η αξίωση έχει δύο μέρη, το γενικό και το ειδικό. Στο γενικό μέρος περιγράφεται η κατηγορία στην οποία εντάσσεται η συγκεκριμένη εφεύρεση, ενώ στο ειδικό τα στοιχεία εκείνα που προσδιορίζουν την εφεύρεση και την διαφοροποιούν από άλλες εφευρέσεις της κατηγορίας στην οποία ανήκει. Οι αξιώσεις αφορούν και προσδιορίζουν μία μόνο εφεύρεση (αρχή του ενιαίου της εφεύρεσης). Ωστόσο δεν αποκλείεται για την ίδια εφεύρεση να προβάλλονται περισσότερες αυτοτελείς αξιώσεις (αξίωση για μία μέθοδο, για ένα προϊόν ή για βιομηχανική εφαρμογή). Αντίστοιχα, η αίτηση μπορεί να αναφέρεται είτε σε μία μόνο εφεύρεση, είτε σε περισσότερες που όμως αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο. Δεν αποκλείεται ωστόσο η αίτηση να αναφέρεται σε περισσότερες εφευρέσεις. Στην περίπτωση της σύνθετης αίτησης ο καταθέτης δικαιούται μέχρι τη χορήγηση του διπλώματος να χωρίσει τις αιτήσεις διατηρώντας ως ημερομηνία κατάθεσης κάθε τμηματικής αίτησης την ημερομηνία της αρχικής αίτησης.

Στο ελληνικό δίκαιο οι αξιώσεις της εφεύρεσης περιέχουν, όχι πάντως υποχρεωτικά, αφενός μεν προοίμιο και αφετέρου χαρακτηριστικό μέρος. Το προοίμιο αναφέρει το αντικείμενο της εφεύρεσης και απαριθμεί τα τεχνικά χαρακτηριστικά της που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό του αντικειμένου της αξίωσης και που σε συνδυασμό μεταξύ τους ανήκουν στην τεχνολογία αιχμής. Το χαρακτηριστικό μέρος καθορίζει τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης, τα οποία σε συνδυασμό με το

προοίμιο ορίζουν την αιτούμενη προστασία. Αξίωση που αναφέρει τα κύρια χαρακτηριστικά στοιχεία μιας εφεύρεσης (κύρια αξίωση) μπορεί να ακολουθείται από άλλη ή άλλες ειδικότερες που περιέχουν όλα τα χαρακτηριστικά άλλης ή άλλων αξιώσεων (εξαρτημένες αξιώσεις). Μία αξίωση που αναφέρει τα κύρια χαρακτηριστικά στοιχεία μιας εφεύρεσης καλείται κύρια αξίωση. Μια κύρια αξίωση ορίζει την ουσία μιας εφεύρεσης. Συνήθως, λοιπόν, σε μια αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ υπάρχει και μία κύρια αξίωση που μπορεί να ακολουθείται από κάποιες εξαρτημένες αξιώσεις που συνδέονται μαζί της.

Είναι δύσκολο να υπάρχουν δύο κύριες αξιώσεις σε μια αίτηση ΔΕ ή ΔΤ ή ΠΥΧ, γιατί πιθανότατα αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικές εφευρέσεις, οπότε η αίτηση είναι σύνθετη και πρέπει να χωριστεί σε δύο τμηματικές αιτήσεις, που η κάθε μια περιλαμβάνει μια κύρια αξίωση και τις εξαρτημένες αξιώσεις της.

Οι κύριες αξιώσεις περιέχουν:

α. Το προοίμιο, το οποίο αρχίζει με το αντικείμενο της εφεύρεσης (συνήθως ο τίτλος) και απαριθμεί τα τεχνικά χαρακτηριστικά της που σε συνδυασμό μεταξύ τους ανήκουν στην τεχνολογία αιχμής, και

β. Το χαρακτηριστικό μέρος που απαριθμεί τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης που δεν ανήκουν στην τεχνολογία αιχμής και που σε συνδυασμό με εκείνα του προοιμίου ορίζουν την αιτούμενη προστασία. Το προοίμιο χωρίζεται από το χαρακτηριστικό μέρος συνήθως με τη φράση «χαρακτηριζόμενη από» ή «χαρακτηριζόμενη εκ του ότι» ή «που χαρακτηρίζεται από» και άλλες παρόμοιες παραλλαγές.

Μια αξίωση που περιέχει όλα τα χαρακτηριστικά στοιχεία μιας άλλης ή άλλων αξιώσεων και επιπλέον κάποια άλλα χαρακτηριστικά στοιχεία καλείται εξαρτημένη αξίωση. Οι εξαρτημένες αξιώσεις ομαδοποιούνται κάτω από την κύρια αξίωση στην οποία αναφέρονται είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω κάποιας άλλης εξαρτημένης αξίωσης που ανήκει στην ίδια ομάδα.

Η εξαρτημένη αξίωση περιλαμβάνει:

α. Το προοίμιο, το οποίο αρχίζει με το αντικείμενο της εφεύρεσης (συνήθως ο τίτλος) και την αναφορά στην άλλη ή άλλες αξιώσεις (κύρια ή εξαρτημένη). Η αναφορά στην άλλη ή άλλες αξιώσεις γίνεται συνήθως με τη φράση «όπως αναφέρεται στην αξίωση...» ή «σύμφωνα με τις αξιώσεις ...ή...» ή «κατά την αξίωση...» ή άλλες παρόμοιες παραλλαγές, και

β. Το χαρακτηριστικό μέρος, στο οποίο δηλώνονται τα επιπλέον χαρακτηριστικά για τα οποία, σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του προοιμίου, ζητείται προστασία. Το προοίμιο χωρίζεται από το χαρακτηριστικό μέρος συνήθως με τη φράση «χαρακτηριζόμενη από» ή «χαρακτηριζόμενη εκ του ότι» ή «που χαρακτηρίζεται από» και άλλες παρόμοιες παραλλαγές

Στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες κύριες αξιώσεις, κάθε κύρια αξίωση μπορεί να έχει δική της ομάδα εξαρτημένων αξιώσεων. Η ομαδοποίηση και η παράθεση των αξιώσεων γίνεται με τρόπο που να διευκολύνεται η ανάγνωση και

κατανόησή τους. Οι εξαρτημένες αξιώσεις πρέπει να περιέχουν και τα επιπλέον χαρακτηριστικά για τα οποία ζητείται προστασία. Η πρακτική σημασία των αξιώσεων συνίσταται στον προσδιορισμό της προστατευόμενης εφεύρεσης. Αποτελεί και το ζήτημα αυτό, ζήτημα ερμηνείας του κειμένου των αξιώσεων.

4. Στην αίτηση επισυνάπτονται τα σχέδια στα οποία αναφέρονται οι αξιώσεις και η περιγραφή, η περίληψη της εφεύρεσης που χρησιμεύει για τεχνική πληροφόρηση, επεξηγήσεις για την κατανόησή της και τα νομιμοποιητικά έγγραφα του καταθέτη αν δεν είναι ο εφευρέτης.

Η περίληψη της εφεύρεσης χρησιμεύει μόνο για τεχνική πληροφόρηση και δεν επηρεάζει το εύρος και το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας. Η περίληψη, κατά το δυνατόν, δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 150 λέξεις και γράφεται σε ξεχωριστό φύλλο χαρτιού. Η περίληψη περιέχει σύντομη αναφορά των όσων αναλύθηκαν στην περιγραφή, τις αξιώσεις και τα σχέδια. Όμως, εκτιμήσεις ή έπαινοι για την αξία της εφεύρεσης δεν αναφέρονται στην περίληψη. Η δομή της περιλήψης είναι η εξής :

α. Τίτλος της εφεύρεσης.

β. Προσδιορισμός του τομέα της τεχνικής στον οποίο ανήκει η εφεύρεση, ώστε να είναι αμέσως κατανοητό το αντικείμενο της εφεύρεσης και να είναι δυνατή η ταξινόμησή της.

γ. Αναφορά στον τρόπο λύσης του τεχνικού προβλήματος που αφορά η εφεύρεση.

δ. Κύρια ή κύριες χρήσεις της εφεύρεσης.

ε. Χημικό τύπο που χαρακτηρίζει την εφεύρεση, εφόσον υπάρχει.

Με την αίτηση συνυποβάλλονται και οι αποδείξεις είσπραξης των τελών κατάθεσης και του πρώτου έτους προστασίας.

1.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ ΔΕ Ή ΔΤ.

Τυπική εξέταση

Η τυπική εξέταση έχει σαν σκοπό να εξακριβώσει:

α) μήπως το αντικείμενο της αίτησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας ή Διπλώματος Τροποποίησης εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις για τις οποίες δεν χορηγείται ΔΕ ή ΔΤ.

β) εάν η αίτηση ΔΕ ή ΔΤ είναι κανονική και πλήρης, δηλαδή εάν έχουν κατατεθεί όλα τα απαιτούμενα έγγραφα, ο καταθέτης έχει συμπληρώσει τυχόν ελλείψεις υποβάλλοντας αντίστοιχα σχέδια και δικαιολογητικά και έχει διορθώσει τυχόν λάθη στη σύνταξη των εγγράφων και λοιπών δικαιολογητικών μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των τεσσάρων μηνών

από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ και αν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις τυπικές απαιτήσεις, και

γ) εάν έχει καταβληθεί το τέλος απλής έκθεσης έρευνας ή έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ.

Στην περίπτωση που δεν καταβληθεί εμπρόθεσμα το τέλος απλής έκθεσης έρευνας ή το τέλος έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη για μια αίτηση ΔΕ, ο ΟΒΙ αυτοδίκαια μετατρέπει την αίτηση ΔΕ σε αίτηση ΠΥΧ και ακολουθείται η διαδικασία χορήγησης ΠΥΧ.

Στην περίπτωση που δεν έχει καταβληθεί εμπρόθεσμα το τέλος απλής έκθεσης έρευνας ή το τέλος έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη για μια αίτηση ΔΤ, η αίτηση αυτή θεωρείται ως αποσυρθείσα και η διαδικασία εξέτασης σταματάει στο σημείο αυτό χωρίς τη χορήγηση ΔΤ. Η αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας καθώς και τα σχετικά που τη συνοδεύουν δίνονται στη δημοσιότητα, με αντίστοιχη αξίωση των τρίτων να ζητούν πληροφορίες και σχετικά αντίγραφα, δεκαοχτώ μήνες από την ημερομηνία κανονικής κατάθεσης ή την ημερομηνία προτεραιότητας. Αν ενδιάμεσα έχει χορηγηθεί το δίπλωμα, τα στοιχεία δίνονται στη δημοσιότητα από την ημερομηνία έκδοσης του διπλώματος. Η δημοσιότητα αυτή αντιστοιχεί με δημοσίευση στοιχείων στο Ειδικό Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Η αίτηση δεν επιτρέπεται μετά την κατάθεση της να μεταβληθεί κατά τρόπο που να μεταβάλλεται η ταυτότητά της, δηλ. να διευρύνεται η αιτούμενη προστασία. Περιορισμός ωστόσο της αίτησης ή και παραίτηση από αυτήν επιτρέπεται.

Αν η αίτηση ΔΕ ή ΔΤ περάσει επιτυχώς αυτό το στάδιο εξέτασης, τότε η διαδικασία προχωρεί στη σύνταξη της απλής έκθεσης έρευνας ή έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη.

Μετά την τυπική εξέταση, ο ΟΒΙ, βασιζόμενος στην περιγραφή, τις αξιώσεις και τα τυχόν σχέδια, ερευνά αν η εφεύρεση είναι νέα και εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα. Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να εντοπισθούν τυχόν προηγούμενα έγγραφα (π.χ. προκατατεθέντα ΔΕ, ελληνικά ή ευρωπαϊκά ή άλλων χωρών, επιστημονικές δημοσιεύσεις ή ανακοινώσεις κλπ) τα οποία μπορούν, ίσως, να θέσουν υπό αμφισβήτηση το νέο ή την εφευρετική δραστηριότητα της συγκεκριμένης εφεύρεσης.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής φαίνονται στο σχετικό έγγραφο της απλής έκθεσης έρευνας ή της έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη που αποστέλλεται στον δικαιούχο μαζί με τα έγγραφα που αναφέρονται σ' αυτό και τα οποία αποδεικνύουν το αληθές των συμπερασμάτων της έκθεσης έρευνας. Ο δικαιούχος μπορεί να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του μέσα σε τρεις (3) μήνες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της (απλής) έκθεσης έρευνας ή της έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη. Για περισσότερες εξηγήσεις ο δικαιούχος μπορεί να απευθύνεται στον αρμόδιο εξεταστή του ΟΒΙ. Εάν, μετά την πάροδο της προαναφερόμενης τρίμηνης προθεσμίας, ο δικαιούχος δεν κοινοποιήσει στον ΟΒΙ τυχόν παρατηρήσεις του, θεωρείται ότι ο δικαιούχος δεν έχει να υποβάλλει παρατηρήσεις και η διαδικασία της σύνταξης έκθεσης έρευνας ολοκληρώνεται στο σημείο αυτό. Αν, μέσα στην προθεσμία των τριών μηνών, φθάσουν στον ΟΒΙ οι παρατηρήσεις του δικαιούχου, ο ΟΒΙ ελέγχει αν χρειάζεται αναμόρφωση ή εκ νέου σύνταξη της απλής έκθεσης έρευνας ή της έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη.

Στην περίπτωση που ο ΟΒΙ κρίνει ότι δεν χρειάζεται αλλαγή της έκθεσης έρευνας, η διαδικασία της σύνταξης της έκθεσης έρευνας ολοκληρώνεται στο σημείο

αυτό. Στην περίπτωση, όμως, που ο ΟΒΙ κρίνει ότι χρειάζεται αλλαγή της έκθεσης έρευνας, προχωρεί στη σύνταξη της τελικής έκθεσης έρευνας ή τελικής έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη και έτσι ολοκληρώνεται η διαδικασία της σύνταξης της έκθεσης έρευνας.

Η Έκθεση Έρευνας με Αιτιολογημένη Γνώμη (ΕΕΑΓ) πέραν της παράθεσης των σχετικών εγγράφων με τα ειδικά σύμβολα, περιλαμβάνει και επεξηγηματικά σχόλια τα οποία ερμηνεύουν την έκθεση έρευνας και αναλύουν το γιατί τα αναφερόμενα έγγραφα μπορεί να προσβάλουν την υπό εξέταση εφεύρεση ή όχι. Μέρος των επεξηγηματικών σχολίων αναφέρεται επίσης στο κριτήριο της βιομηχανικής εφαρμογής.

Η ύπαρξη των σχολίων έχει μεγάλη αξία τόσο για τον ίδιο τον εφευρέτη όσο και για τρίτα πρόσωπα, καθώς δίνει μία σαφή εικόνα του επιπέδου καινοτομίας και εφευρετικής δραστηριότητας της αίτησης και κατά συνέπεια του διπλώματος ευρεσιτεχνίας που θα προκύψει από αυτήν. Επιπλέον, η Έκθεση Έρευνας με Αιτιολογημένη Γνώμη παρέχει σημαντική βοήθεια στον καταθέτη στη λήψη συγκεκριμένων αποφάσεων, όπως το εάν αξίζει να συνεχίσει τη διαδικασία για έκδοση διπλώματος ή όχι, αν έχει νόημα να προχωρήσει σε κατάθεση Ευρωπαϊκής ή Διεθνούς αίτησης και τι είδους προσαρμογές πρέπει να κάνει στο κείμενο της αίτησής του, και τέλος τι δυνατότητες θα έχει μελλοντικά στο να εκμεταλλευτεί οικονομικά τα δικαιώματα που θα του παρέχει το εν λόγω δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Η επιλογή μπορεί να γίνει είτε κατά την κατάθεση της αίτησης συμπληρώνοντας το σχετικό πεδίο του έντυπου στην πρώτη σελίδα, είτε οποιαδήποτε στιγμή μέχρι τη συμπλήρωση 4μηνου από την ημερομηνία κατάθεσης συμπληρώνοντας και υποβάλλοντας το έντυπο «ΔΗΛΩΣΗ ΤΥΠΟΥ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ». Και στις δύο περιπτώσεις για να ισχύσει η δήλωση πρέπει να συνοδεύεται και από την πληρωμή του αντίστοιχου τέλους. Σε περίπτωση μη πληρωμής του ενός από τα δύο τέλη Έκθεσης Έρευνας, η αίτηση αυτοδίκαια μετατρέπεται σε αίτηση για ΠΥΧ, όπως ορίζει ο Νόμος 1733/87. Τονίζεται πάντως, ότι η Έκθεση Έρευνας με Αιτιολογημένη Γνώμη, όπως και η Απλή Έκθεση Έρευνας, έχει μόνο πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν επηρεάζει τη χορήγηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Μετά το πέρας της διαδικασίας σύνταξης της απλής έκθεσης έρευνας ή της έκθεσης έρευνας με αιτιολογημένη γνώμη, ο ΟΒΙ στέλνει επιστολή στον δικαιούχο ή τον πληρεξούσιό του δικηγόρο, με την οποία του κοινοποιεί την απόφαση του ΟΒΙ για τη χορήγηση του ΔΕ ή ΔΤ και τον καλεί να καταβάλλει το τέλος χορήγησης του ΔΕ ή ΔΤ. Μετά την καταβολή από τον δικαιούχο ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του, του παραπάνω τέλους, ο ΟΒΙ χορηγεί το ΔΕ ή ΔΤ.

Στον επίσημο τίτλο προστασίας (ΔΕ ή ΔΤ) που χορηγεί ο ΟΒΙ αναφέρονται τα βιβλιογραφικά δεδομένα (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και διεύθυνση του δικαιούχου, ο τίτλος της εφεύρεσης, ο αριθμός και η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ, η ημερομηνία λήξης του ΔΕ ή ΔΤ, η ημερομηνία χορήγησης κλπ) και επισυνάπτονται ως αναπόσπαστα στοιχεία:

- α. Η περιγραφή της εφεύρεσης
- β. Οι αξιώσεις
- γ. Η περίληψη
- δ. Τα σχέδια, εάν υπάρχουν
- ε. Η έκθεση έρευνας ή η τελική έκθεση έρευνας (απλή ή με αιτιολογημένη γνώμη).

1.11 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΥΧ

Η τυπική εξέταση έχει σαν σκοπό να εξετάσει εάν η αίτηση Πιστοποιητικού Υποδείγματος Χρησιμότητας είναι κανονική και πλήρης, δηλαδή αν έχουν κατατεθεί όλα τα απαιτούμενα έγγραφα μέσα στην αποκλειστική προθεσμία των τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ΠΥΧ και αν έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τις τυπικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση που η κατάθεση της αίτησης ΠΥΧ δεν είναι πλήρης μετά την αποκλειστική προθεσμία των τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης, η αίτηση θεωρείται ως αποσυρθείσα και η διαδικασία της εξέτασης σταματάει στο σημείο αυτό χωρίς να χορηγηθεί το ΠΥΧ.

Μετά το πέρας της τυπικής εξέτασης, ο ΟΒΙ στέλνει επιστολή στον δικαιούχο ή τον πληρεξούσιό του δικηγόρο με την οποία του κοινοποιεί την απόφασή του για χορήγηση του ΠΥΧ και τον καλεί να καταβάλλει το τέλος χορήγησης ΠΥΧ. Μετά την καταβολή του παραπάνω τέλους, ο ΟΒΙ χορηγεί το ΠΥΧ χωρίς προηγούμενο έλεγχο για το νέο και βιομηχανικά εφαρμόσιμο με ευθύνη του δικαιούχου για το αληθές της δήλωσης.

Στον επίσημο τίτλο προστασίας (ΠΥΧ) που χορηγεί ο ΟΒΙ αναφέρονται τα βιβλιογραφικά δεδομένα (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία και διεύθυνση του δικαιούχου, ο τίτλος της εφεύρεσης, ο αριθμός και η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ΔΕ ή ΔΤ, η ημερομηνία λήξης του ΠΥΧ, η ημερομηνία χορήγησης κλπ) και επισυνάπτονται ως αναπόσπαστα στοιχεία :

- α. Η περιγραφή της έκθεσης
- β. Οι αξιώσεις
- γ. Η περίληψη
- δ. Τα σχέδια, εάν υπάρχουν.

1.12 ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Διεθνώς η χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας γίνεται είτε ύστερα από έλεγχο των ουσιαστικών προϋποθέσεων είτε χωρίς έλεγχο. Το ελληνικό δίκαιο δεν ακολουθεί το λεγόμενο εξεταστικό σύστημα, δηλ. του προελέγχου των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας περιορίζεται στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και σε ένα περιορισμένο στην ουσία έλεγχο. Δηλαδή, πέρα από τις τυπικές προϋποθέσεις, προβαίνει σε ένα αρχικό έλεγχο ορισμένων ουσιαστικών προϋποθέσεων. Ωστόσο και ο έλεγχος αυτός δεν έχει ιδιαίτερη νομική αξία, αφού το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας βεβαιώνει και πάλι μόνο τη συνδρομή των τυπικών προϋποθέσεων, δηλαδή «το πλήρες και κανονικό της αίτησης ευρεσιτεχνίας». Έτσι ο ουσιαστικός έλεγχος είναι κατασταλτικός και διαμέσου της αγωγής ακυρότητας. Το πλεονέκτημα του συστήματος που ακολουθεί το ελληνικό δίκαιο είναι η εξοικονόμηση χρόνου στη χορήγηση του διπλώματος, ενώ το μειονέκτημα είναι ότι δεν υπάρχει καμία εγγύηση για το ότι υπάρχει έγκυρο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.

Η απορριπτική απόφαση του ΟΒΙ ελέγχεται με αίτηση ακυρώσεως όπως κάθε διοικητική πράξη και για τα ελαττώματά της κατά το διοικητικό δίκαιο.

1.13 ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας είναι ένα δικαίωμα, η διαμόρφωση του οποίου κάνει εμφανείς δύο αντίθετες τάσεις που εξυπηρετούν αντίστοιχα συμφέροντα: Αφενός την κατά το δυνατόν ενίσχυση της θέσης του ευρεσιτέχνη, ως δίκαια ανταμοιβή για την αποκάλυψη της εφευρετικής του ιδέας, και αφετέρου τη, χάριν του κοινωνικού συνόλου, θέσπιση ισχυρών κοινωνικών δεσμεύσεων του δικαιώματος (σε μεγαλύτερο δηλ. βαθμό απ' ό, τι συμβαίνει στα άλλα δικαιώματα). Εν προκειμένω ενδιαφέρει ιδίως το πρώτο σκέλος, το οποίο αναφέρεται στις εξουσίες που απορρέουν από το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας. Η απαρίθμηση των εξουσιών είναι ευρύτατη και λεπτομερειακή, ακριβώς προς τον σκοπό πλήρους εξασφάλισης της θέσης των ευρεσιτεχνών και ενθάρρυνση τους, ώστε να αποκαλύψουν την εφευρετική τους ιδέα.

Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας παρέχει στον κάτοχό του το αποκλειστικό δικαίωμα να εκμεταλλεύεται παραγωγικά την εφεύρεση. Πρόκειται για απόλυτο δικαίωμα, αντικείμενο του οποίου είναι ένα άυλο αγαθό, δηλ. η εφευρετική ιδέα. Όπως όλα τα απόλυτα δικαιώματα, και το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας έχει ένα θετικό και ένα αρνητικό περιεχόμενο. Το θετικό περιεχόμενο συνίσταται στην αποκλειστικότητα υπέρ της εφεύρεσης και το αρνητικό στον χωρίς τη συναίνεση του δικαιούχο αποκλεισμό τρίτων από την εκμετάλλευσή της, καθώς και στην απαγόρευση εισαγωγής προϊόντων που προστατεύονται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας είναι κυρίως περιουσιακό δικαίωμα, έχει όμως και προσωπικά (ηθικά) στοιχεία. Η έκταση προστασίας του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας προσδιορίζεται βασικά από το περιεχόμενο των αξιώσεων, λαμβανομένων υπόψη των επισυναπτόμενων σχεδίων και των επεξηγήσεων.

Ο δικαιούχος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα μόνος αυτός να παράγει (κατασκευάζει), προσφέρει ή διαθέτει στην αγορά, να χρησιμοποιεί και να κατέχει για τον ίδιο σκοπό τα προϊόντα που προστατεύονται με το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ο νόμος δηλ. δεν προστατεύει μόνο την εφευρετική ιδέα αυτή καθαυτή, αλλά η προστασία περιλαμβάνει και τα αντικείμενα, η οικονομική εκμετάλλευση των οποίων βασίζεται στην αξιοποίηση της εφευρετικής ιδέας. Επίσης η προστασία του δικαιούχου επεκτείνεται καθ' όλη τη διαδρομή των προϊόντων, στα οποία υλοποιείται η εφευρετική ιδέα, δηλ. από το στάδιο της παραγωγής των προϊόντων μέχρι τη διοχέτευσή τους στον τελικό καταναλωτή.

1.14 ΔΙΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

Η ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως των ευρεσιτεχνιών, των σχεδίων και υποδειγμάτων, των διακριτικών γνωρισμάτων, δεν περιορίζεται σε ορισμένη εδαφική περιοχή, δηλ. στη χώρα κτήσης τους, αλλά επεκτείνεται σε όσες χώρες υπάρχει ο κίνδυνος παράνομης εκμετάλλευσής τους. Η ανάγκη ύπαρξης συστήματος διεθνούς ή και παγκόσμιας προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας επιτάχθηκε τα τελευταία χρόνια με την απελευθέρωση των αγορών και την παγκοσμιοποίηση του εμπορίου αλλά και με τη χρήση του διαδικτύου. Εντούτοις, με βάση το ισχύον νομικό καθεστώς, τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως άλλωστε και τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, κατ' απόκλιση από τα ισχύοντα στα εμπράγματα δικαιώματα, προστατεύονται μόνο μέσα στα σύνορα του κράτους που αποκτήθηκαν σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στο δίκαιο του κράτους αυτού προϋποθέσεις. Η αρχή της

εδαφικότητας δεν ισχύει μόνο στο ελληνικό δίκαιο αλλά είναι μία αρχή που, για ιστορικούς λόγους, ισχύει στα περισσότερα δίκαια. Αν θέλει λοιπόν ο δικαιούχος να προστατευτεί το δικαίωμα του σε περισσότερες χώρες, θα πρέπει να τηρήσει τη διαδικασία κτήσης του σύμφωνα με το δίκαιο κάθε χώρας, θα πρέπει δηλ. να αποκτήσει χωριστό δικαίωμα σε κάθε χώρα.

Ήδη από τον περασμένο αιώνα, η οικονομική ανάπτυξη, η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου και η τεχνολογική πρόοδος αλλά και, ειδικότερα, η ανάγκη ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη υπέρβασης της αρχής της εδαφικότητας με την παροχή διεθνούς προστασίας στα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας αλλά και κατά πράξεων αθέμιτου ανταγωνισμού.

Όπως συνεπάγεται από τη μέχρι τώρα ανάπτυξη, σημαντικά ζητήματα του διεθνούς δικαίου της βιομηχανικής ιδιοκτησίας ρυθμίζονται με διμερείς και πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις. Ζητήματα διεθνούς δικαίου που δεν καλύπτονται ούτε με διεθνείς συμβάσεις ούτε με διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας ρυθμίζονται από το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, για την εφαρμογή του οποίου βασικής σημασίας είναι η προαναφερθείσα αρχή της εδαφικότητας. Από την αρχή αυτή συνάγεται ότι η ισχύς της ελληνικής νομοθεσίας που αναφέρεται σε δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας περιορίζεται στα όρια της ελληνικής επικράτειας. Η κτήση, το περιεχόμενο και η απόσβεση των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας καθώς και η χρονική προτεραιότητα κρίνεται κατά το δίκαιο της χώρας, στην οποία ζητείται προστασία, δηλ. της χώρας στο έδαφος της οποίας γίνεται η εκμετάλλευση ή η προσβολή του δικαιώματος.

Η Ελλάδα έχει κυρώσει τέσσερις σημαντικότερες διεθνείς συμβάσεις που ρυθμίζουν διεθνώς τα σχετικά ως προς την προστασία των εφευρέσεων:

1. Τη Σύμβαση των Παρισίων (Paris Convention), με την οποία εισάγεται το δικαίωμα στην «προτεραιότητα». Είναι η παλαιότερη και σημαντικότερη πολυμερής διεθνής σύμβαση που αναφέρεται στο αντικείμενο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Αποβλέπει στην προστασία των ευρεσιτεχνιών, των σχεδίων και υποδειγμάτων, των σημάτων, της εμπορικής επωνυμίας, των ενδείξεων γεωγραφικής προέλευσης και στην καταστολή του αθέμιτου ανταγωνισμού. Να σημειωθεί ότι οι συμβάσεις που παρατίθενται παρακάτω συνάφθηκαν στα πλαίσια της Σύμβασης των Παρισίων.
2. Τη Σύμβαση για τα Ευρωπαϊκά Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (European Patent Convention), με βάση την οποία ιδρύθηκε ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και η οποία παρέχει στους εφευρέτες, υπηκόους ή κατοίκους των κρατών μελών της, τη δυνατότητα να αποκτήσουν με διεθνή αίτηση σε ένα από τα συμβαλλόμενα κράτη δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή υπόδειγμα χρησιμότητας σε όλα τα αναφερόμενα στην αίτηση κράτη μέλη.
3. Τη Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty) με βάση την οποία, είναι δυνατή η κατάθεση διεθνούς αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
4. Τη συμφωνία TRIPS (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) που θέτει το πλαίσιο και τους κανόνες, με τους οποίους πρέπει να συμφωνούν οι εθνικές νομοθεσίες που αφορούν τα ΔΕ, αλλά και γενικότερα

την πνευματική ιδιοκτησία. Έχει επικυρωθεί μέχρι σήμερα από 132 κράτη, μεταξύ των οποίων τα κράτη μέλη της ΕΕ (στην Ελλάδα με τον ν. 2290/1995), την ίδια την ΕΕ, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία.

1.15 ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: ΤΙ ΕΙΝΑΙ, ΤΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΡΕΧΕΙ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η Σύμβαση των Παρισίων καθόρισε το διεθνές πλαίσιο για το δικαίωμα προτεραιότητας. Το δικαίωμα αυτό αναφέρεται στον δικαιούχο μιας εφεύρεσης ώστε να μπορεί να προετοιμαστεί κατάλληλα για να προστατεύσει το δικαίωμά του σε περισσότερες χώρες.

Το δικαίωμα προτεραιότητας γεννάται με την κανονική κατάθεση μιας αίτησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας ή Πιστοποιητικού Υποδείγματος Χρησιμότητας σε μια χώρα μέλος της Σύμβασης των Παρισίων. Έτσι ο δικαιούχος μιας αίτησης ΔΕ ή ΠΥΧ που κατατέθηκε στην Ελλάδα π.χ. έχει το δικαίωμα προτεραιότητας έναντι οποιουδήποτε άλλου, να αποκτήσει για την ίδια εφεύρεση ΔΕ ή ΠΥΧ που θα προστατεύουν την εφεύρεσή του σε οποιεσδήποτε άλλες χώρες-μέλη.

Κανονική κατάθεση είναι η κατάθεση μιας αίτησης ΔΕ ή ΠΥΧ στην οποία δόθηκε ημερομηνία κατάθεσης σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατάθεσης. Αυτή η ημερομηνία κατάθεσης λέγεται ημερομηνία προτεραιότητας για τις επόμενες καταθέσεις αιτήσεων ΔΕ ή ΠΥΧ στις άλλες χώρες-μέλη.

Το δικαίωμα προτεραιότητας διαρκεί **μόνον 12 μήνες** από την ημερομηνία της πρώτης κατάθεσης. Αν ο δικαιούχος δεν εκμεταλλευθεί το δικαίωμα αυτό στην 12-μηνη αυτή προθεσμία, δεν μπορεί να κάνει αργότερα επίκληση διεθνούς προτεραιότητας.

Τονίζεται ότι το δικαίωμα προτεραιότητας δεν εξασφαλίζει αυτόματα την προστασία μιας εφεύρεσης σε άλλες χώρες. Αν δεν χορηγηθεί Δ.Ε ή ΠΥΧ που να ισχύει σε εκείνες τις χώρες, δεν υπάρχει προστασία της εφεύρεσης.

1.16 ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΗΜΙΑΓΩΓΩΝ

Για την παραγωγή ολοκληρωμένων κυκλωμάτων απαιτείται, εκτός από το ειδικό ημιαγωγικό υλικό, και σχέδιο το οποίο καθορίζει τη διάταξη ή δομή των στοιχείων και ενσωματώνει το κύκλωμα. Αυτό το σχέδιο ημιαγωγών προϊόντων, ή τοπογραφία, έχει αποτελέσει αντικείμενο ειδικής προστασίας με την έννοια της αναγνώρισης ενός ιδιαίτερου απόλυτου δικαιώματος που μετέχει τόσο της πνευματικής ιδιοκτησίας όσο και της ευρεσιτεχνίας.

Τα προϊόντα ημιαγωγών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη βιομηχανία του ηλεκτρονικού εξοπλισμού. Όπως παρατηρείται «οι λειτουργίες των προϊόντων ημιαγωγών εξαρτώνται κατά μεγάλο μέρος από τις τοπογραφίες των προϊόντων αυτών και η δημιουργία των τοπογραφιών απαιτεί επένδυση σημαντικών πόρων, ενώ μπορούν να αντιγραφούν με δαπάνη που αντιπροσωπεύει κλάσμα μόνο του κόστους που απαιτείται για την ανεξάρτητη ανάπτυξή τους».

Όχι τόσο η αδυναμία υπαγωγής τους στο πεδίο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας ή πιστοποιητικού χρησιμότητας (έλλειψη αντίστοιχων ουσιαστικών προϋποθέσεων), όσο η ανάγκη προστασίας του επενδυτικού συμφέροντος, της επενδυτικής παροχής καθεαυτής, ενάντια της αδάπανης αντιγραφής

της (πειρατείας), οδήγησαν στη θέσπιση ειδικών διατάξεων. Με πρωτοπόρο τις ΗΠΑ (Semiconductor Protection Act 1984), ακολούθησε η Οδηγία του Συμβουλίου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς την οποία και προσαρμόστηκε το ελληνικό δίκαιο με το προεδρικό διάταγμα 45/1991.

Βάσει των ρυθμίσεων του προεδρικού διατάγματος αυτού, ο νόμος ακολουθεί την αρχή του πρώτου δηλούντος με την έννοια ότι ο καταθέτης θεωρείται δημιουργός. Ο δημιουργός προστατευόμενης τοπογραφίας έχει αποκλειστικό αλλά χρονικά περιορισμένο δικαίωμα να επιτρέπει ή να απαγορεύει την αναπαραγωγή τοπογραφιών και την εμπορική εκμετάλλευση ή εισαγωγή τοπογραφίας ή προϊόντος ημιαγωγών που κατασκευάζεται με την χρησιμοποίηση της προστατευόμενης τοπογραφίας. Η αποκλειστική εξουσία για την εισαγωγή κάμπτεται κατ' εφαρμογή της αρχής της ανάλωσης του δικαιώματος σε κοινοτικό επίπεδο. Το απόλυτο δικαίωμα υποχωρεί:

α) Στην ιδιωτική αναπαραγωγή ή χρήση της τοπογραφίας.

β) Στην αναπαραγωγή τοπογραφίας με σκοπό την ανάλυση, αξιολόγηση ή τη διδασκαλία των αρχών, των διαδικασιών, των συστημάτων ή των τεχνικών που είναι ενσωματωμένες στις τοπογραφίες ή των ίδιων των τοπογραφιών ή ακόμη την ανάλυση και αξιολόγηση για τη δημιουργία άλλης τοπογραφίας. Επί της οποίας δεν επεκτείνεται το απόλυτο δικαίωμα του δημιουργού (πρώτου).

γ) Στο δικαίωμα της συνέχισης της εμπορικής εκμετάλλευσης προϊόντος ημιαγωγού ή τοπογραφίας από εκείνον που καλόπιστα αγνοούσε την ύπαρξη αντίστοιχου δικαιώματος σ' αυτά. Από τη γνώση όμως της ύπαρξης του σχετικού δικαιώματος οφείλει εύλογη αποζημίωση στον δικαιούχο.

Το δικαίωμα είναι χρονικά περιορισμένο και αποκτάται από την επόμενη της ημέρες της κανονικής κατάθεσης στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας της αίτησης για καταχώριση της τοπογραφίας. Αν την ακολουθήσει εμπορική εκμετάλλευση, το δικαίωμα αρχίζει από την επομένη της ημερομηνίας της πρώτης εμπορικής εκμετάλλευσης. Διαρκεί δέκα έτη και παύει να υφίσταται δέκα έτη μετά την πρότερη είτε του τέλους του έτους της πρώτης εμπορικής εκμετάλλευσης τοπογραφίας οπουδήποτε στον κόσμο ή του τέλους του έτους της κανονικής κατάθεσης αίτησης καταχώρισης στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

Τρόποι οικονομικής εκμετάλλευσης του σχετικού δικαιώματος είναι η μεταβίβαση του εν ζώή ή αιτία θανάτου και οι άδειες εκμετάλλευσης. Η εν ζώή μεταβίβαση απαιτεί γραπτή συμφωνία συντελείται δε με την καταχώριση της συμφωνίας ή του κληρονομητηρίου στο μητρώο τοπογραφιών του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας. Επιτρεπτή είναι και η αναγκαστική άδεια εκμετάλλευσης τοπογραφίας. Εκτός από την πάροδο της δεκαετίας, παύση του δικαιώματος και μάλιστα αναδρομική συνεπάγεται η αναγνώρισή του ως άκυρου με δικαστική απόφαση για έλλειψη ουσιαστικών προϋποθέσεων.

Η αστική προστασία είναι ανάλογη με εκείνη της ευρεσιτεχνίας, ενώ τέλος, προστασία της τοπογραφίας σύμφωνα με άλλες διατάξεις δεν αποκλείεται. Αποκλείεται ωστόσο η προστασία κατά το δίκαιο της πνευματικής ιδιοκτησίας για τις τοπογραφίες εκείνες που θα δημιουργηθούν μετά την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος.

1.17 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ MARKETING

Η κατοχή ενός διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν σημαίνει αυτόματα όπως πολλοί υποψήφιοι εφευρέτες πιστεύουν και την αποκομιδή σημαντικών κερδών. Είναι χαρακτηριστικά τα στατιστικά στοιχεία από τα γραφεία ευρεσιτεχνιών των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής όπου αναφέρεται πως μόλις το 3% των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας οδηγούν σε κερδοφορία για τον εφευρέτη και το υπόλοιπο 97% σε αποτυχία. Η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου δίνει ακόμα μικρότερο ποσοστό για την ίδια κατηγορία, περίπου στο 1%.

Η εξήγηση στο παραπάνω φαινόμενο προφανώς δεν μπορεί να είναι μονομερής και ο λόγος είναι ότι η επιτυχής εμπορική κατάληξη ή όχι μιας ευρεσιτεχνίας σχετίζεται με πολλούς παράγοντες όπως ο ανταγωνισμός, ο ρυθμός παραγωγής τεχνολογιών από εταιρίες υψηλής τεχνολογίας κλπ, και η ανάλυση όλων αυτών δεν αποτελεί σκοπό του παρόντος. Παρά ταύτα όμως μπορεί να ασκηθεί κριτική ως προς την πρακτική που ακολουθούν οι ευρεσιτέχνες κατά τη διάρκεια ανάπτυξης της εφεύρεσης και κατά την διαδικασία κατοχύρωσης του διπλώματος. Οι ευρεσιτέχνες συχνά οδηγούνται σε λάθος και βεβιασμένες κινήσεις, είτε δεν διαθέτουν το πολύπλευρο αυτό φάσμα γνώσεων που χρειάζεται ώστε να γνωρίζουν πότε μια εφεύρεση μπορεί να έχει ένα σημαντικό οικονομικό όφελος ή χρησιμότητα. Το αποτέλεσμα συνήθως είναι η εμφάνιση διπλωμάτων χωρίς καμία οικονομική αξία ή δυνατότητα εμπορικής εκμετάλλευσης.

Κάτι ακόμα που θα μπορούσε σε κάποιες περιπτώσεις να οδηγήσει σε λάθη από τους υποψήφιους εφευρέτες και προκειμένου να αποφευχθεί το κόστος των εξειδικευμένων δικηγόρων ή των γραφείων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που λειτουργούν μεσιτικά (πράκτορες), είναι να συντάσσουν και να καταθέτουν την αίτηση χορήγησης του διπλώματος από μόνοι τους.

Αυτή η πρακτική αφενός μεν σημαίνει μεγάλο χάσιμο χρόνου, αφετέρου δε τα διπλώματα που προκύπτουν από αυτήν την διαδικασία μπορεί να έχουν περιορισμένους στόχους που προκύπτουν από τις αξιώσεις και βιομηχανικές εφαρμογές και το κυριότερο, είναι πολύ εύκολο για επιτήδειους και ικανούς εφευρέτες να αντιγράψουν την ευρεσιτεχνία και να προσβάλλουν το δίπλωμα.

Η προσέγγιση που παραδοσιακά ακολουθείται από τους νέους εφευρέτες, συνοψίζεται στα παρακάτω στάδια:

1. Στάδιο ανάπτυξης εφεύρεσης.
2. Έρευνα για άλλα διπλώματα.
3. Κατάθεση αίτησης για χορήγηση διπλώματος.
4. Διερεύνηση για δυνατότητα πραγματοποίησης πωλήσεων.

Ένα σημαντικότερο στάδιο που έχει παραλειφθεί όμως εδώ είναι η διασφάλιση της προοπτικής των μελλοντικών πωλήσεων του προϊόντος ή της τεχνολογίας που θα προστατευθούν στη συνέχεια μέσω του διπλώματος. Αντίθετα με αυτήν την παραδοσιακή προσέγγιση πιο έμπειροι εφευρέτες γνωρίζουν πολύ καλά ότι τα διπλώματα κοστίζουν και δεν αποφέρουν σίγουρα κέρδη.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, αυτό που προτείνεται σαν στρατηγική, είναι η ανάπτυξη της εφεύρεσης με μεγάλη εμπιστευτικότητα και ακολούθως συνεργασία με ειδικούς πάνω σε θέματα πωλήσεων ώστε να διασφαλισθεί η αποδοχή

της ιδέας/προϊόντος και η βιωσιμότητα της εφεύρεσης στην ελεύθερη αγορά και μάλιστα με ανταγωνιστικούς όρους.

Τα ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης (τιμή/ποιότητα) θα διαμορφωθούν από τους ίδιους τους εφευρέτες αλλά και τους ειδικούς σε θέματα marketing και πωλήσεων, οι οποίοι και θα αναλάβουν την μορφοποίηση και το μετασχηματισμό της αρχικής ιδέας/εφεύρεσης σε ένα προϊόν με δυνατότητες παραγωγής και πωλήσεων κλίμακας.

Ακολουθώς, χρειάζεται ανάπτυξη συνεργασιών με πιθανούς κατασκευαστές που θα δουλεύουν παράλληλα προκειμένου να αναπτυχθούν τα απαραίτητα κατασκευαστικά πρωτότυπα και λειτουργικά μοντέλα, ώστε να μειωθεί το κόστος κατασκευής και να τελειοποιηθεί κατασκευαστικά η εφεύρεση.

Είναι γνωστό πως η εμπορική επιτυχία της εφεύρεσης εξαρτάται από την δυνατότητα μελλοντικών και κερδοφόρων πωλήσεων και ότι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας κοστίζουν αρκετά χωρίς να εξασφαλίζουν απαραίτητα την επιτυχία. Έτσι στην ουσία αυτό που πρέπει να επιδιώκουν οι υποψήφιοι εφευρέτες είναι μελλοντικές πωλήσεις οι οποίες θα προστατεύονται με διπλώματα ευρεσιτεχνιών (πατέντες).

Συνεπώς, σε πρώτη φάση, μια σωστή στρατηγική κίνηση θα ήταν η έγκαιρη έναρξη επαφών με ειδικούς στις πωλήσεις, marketing και κατασκευαστές, ώστε να αναπτυχθεί η εφεύρεση/προϊόν με τα καλύτερα δυνατά χαρακτηριστικά και την καλύτερη δυνατή νομική προστασία.

1.18 ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να απολεσθεί με την απόσβεση, την έκπτωση και την ακυρότητα.

I. Απόσβεση

Το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας είναι δικαίωμα χρονικά περιορισμένο. Τούτο αποτελεί συνέπεια της κοινωνικής του δέσμευσης. Η διάρκεια του δικαιώματος ανέρχεται σε είκοσι χρόνια και αρχίζει από την ημέρα της κατάθεσης της αίτησης για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Μετά την πάροδο του χρονικού αυτού διαστήματος επέρχεται απόσβεση του δικαιώματος και ο οποιοσδήποτε μπορεί να κάνει χρήση της εφεύρεσης (με την επιφύλαξη εντούτοις ότι η χρήση δεν γίνεται κατά τρόπο αθέμιτο). Βέβαια αξιώσεις από προσβολές του δικαιώματος μπορούν να ασκηθούν και μετά την απόσβεσή του.

II. Έκπτωση

Απόσβεση του δικαιώματος επιφέρει και η έκπτωση, η οποία όμως επέρχεται πριν την πάροδο του χρόνου διάρκειας. Ο δικαιούχος εκπίπτει από το δικαίωμά του είτε όταν δηλώσει προς τον ΟΒΙ ότι παραιτείται από αυτό, είτε όταν δεν καταβάλει τα τέλη προστασίας.

Και στις δύο περιπτώσεις ο ΟΒΙ εκδίδει πράξη για την έκπτωση, η οποία δημοσιεύεται στο ειδικό δελτίο βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η δε έκπτωση ισχύει από τη δημοσίευσή αυτή. Αν έχει παραχωρηθεί εμπράγματο δικαίωμα ή μη συμβατική άδεια εκμετάλλευσης, απαιτείται γραπτή συναίνεση του

εμπράγματος δικαιούχου ή του αδειούχου για να επέλθουν οι συνέπειες της παραίτησης.

III. Ακυρότητα

Λόγοι ακύρωσης είναι οι εξής:

1. Η εφεύρεση δεν είναι επιδεκτική διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
2. Η περιγραφή που επισυνάπτεται δεν αρκεί για την εφαρμογή της εφεύρεσης από ειδικό.
3. Το αντικείμενο του χορηγηθέντος διπλώματος επεκτείνεται πέρα από το περιεχόμενο της αιτούμενης προστασίας.
4. Το δίπλωμα δεν χορηγήθηκε στον αληθή δικαιούχο.

Συνέπεια της ακυρότητας είναι ότι θεωρείται πως το δίπλωμα ουδέποτε υπήρξε.

2.1 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Τα όργανα του Οργανισμού είναι:

- α. το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας,
- β. το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο Οργανισμός εδρεύει στο Μόναχο. Ρόλος του είναι η χορήγηση των ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και εδρεύει στο Μόναχο. Το έργο αυτό εκτελείται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας με τον έλεγχο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι επίσημες γλώσσες του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι η αγγλική, η γαλλική και η γερμανική. Στις γλώσσες αυτές γίνονται και οι αιτήσεις για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Εντούτοις, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που έχουν κατοικία ή επαγγελματική εγκατάσταση σε ένα από τα συμβαλλόμενα κράτη, του οποίου η επίσημη γλώσσα δεν είναι η αγγλική, η γαλλική ή η γερμανική, καθώς και οι υπήκοοι του κράτους αυτού, μπορούν να καταθέτουν τις αιτήσεις για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας στην επίσημη γλώσσα του κράτους αυτού. Οι αιτούντες δικαιούνται μείωση εξόδων κατά 20% εφόσον τουλάχιστον ένας έχει την κατοικία, την κύρια εγκατάστασή του ή τον τόπο των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων σε ένα συμβαλλόμενο κράτος που έχει γλώσσα διαφορετική από τα αγγλικά, τα γαλλικά ή γερμανικά ως επίσημη, έχει συμπληρωθεί η Ευρωπαϊκή αίτηση ευρεσιτεχνίας και τέλος το αίτημα για εξέταση έχει γίνει σε μία από τις επίσημες γλώσσες. Πλην όμως, οφείλουν να υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από τον εκτελεστικό κανονισμό, μετάφραση σε μία από τις επίσημες γλώσσες του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Κατά την διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, η μετάφραση αυτή μπορεί να διορθώνεται, ώστε να είναι σύμφωνη με το πρωτότυπο κείμενο της αίτησης.

Το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα απονέμεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Office, EPO). Με αυτό, η εφεύρεση προστατεύεται και στα 38 ευρωπαϊκά κράτη που έχουν κυρώσει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (European Patent Convention - EPC, Μόναχο 1973) τα οποία είναι τα εξής: Αλβανία, Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Ελβετία, Κύπρος, Τσεχία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελλάδα, Κροατία, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ιταλία, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Μόναχο, ΠΓΔΜ, Μάλτα, Ολλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία, Σουηδία, Σλοβενία, Σλοβακία, Σαν Μαρίνο, Τουρκία καθώς επίσης και σε Βοσνία Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιο που έχουν συνάψει συμφωνία επέκτασης προστασίας με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, εάν ο καταθέτης τα προσδιορίσει. Η απόφαση για τη χορήγηση ή μη του Διπλώματος είναι μία και ενιαία και έχει ισχύ σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη που ζήτησε προστασία ο καταθέτης. Μετά την χορήγηση του Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας, ο καταθέτης θα πρέπει να ακολουθήσει ξεχωριστή διαδικασία για την τυπική απόκτηση Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας σε κάθε ένα από αυτά τα κράτη.

2.2 ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας δεν ορίζει το τί εννοείται με τον όρο «εφεύρεση». Παρέχει ωστόσο ένα κατάλογο για το τί δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εφεύρεση:

- I. Προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές
Ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν αποκλείεται από τη δυνατότητα κατοχύρωσης, εάν, όταν εκτελείται σε έναν υπολογιστή, προκαλεί μια περαιτέρω τεχνική επίδραση πέρα από την "κανονική" φυσική αλληλεπίδραση μεταξύ του προγράμματος (software) και του υπολογιστή (hardware). Ένα παράδειγμα περαιτέρω τεχνικού αποτελέσματος είναι η χρήση ενός προγράμματος για τον έλεγχο μιας τεχνικής διαδικασίας ή που διέπει τη λειτουργία μίας συσκευής. Η εσωτερική λειτουργία του υπολογιστή κάτω από την επίδραση του προγράμματος θα μπορούσε επίσης να επιφέρει ένα ανάλογο αποτέλεσμα.
Εάν το ίδιο το πρόγραμμα του ηλεκτρονικού υπολογιστή δεν αποτελεί εξαίρεση, δεν έχει σημασία το αν το πρόγραμμα αξιώνεται από μόνο του, σαν μέσο αποθήκευσης δεδομένων του προγράμματος, ως μέθοδος, ή ως μέρος ενός συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή. Επομένως, τα προγράμματα υπολογιστή δεν αποκλείονται ουσιαστικά από τη δυνατότητα κατοχύρωσης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας.
- II. Μέθοδοι για την θεραπεία του ανθρώπινου σώματος ή του σώματος ενός ζώου με χειρουργική επέμβαση ή θεραπεία και διαγνωστικές μέθοδοι φυτικών και ζωικών ποικιλιών.
- III. Εφευρέσεις των οποίων η εμπορική εκμετάλλευση θα ήταν αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή την "δημόσια τάξη".

Μια εφεύρεση θεωρείται ότι είναι νέα, αν δεν αποτελεί μέρος της ήδη υπάρχουσας τελευταίας λέξης της τεχνολογίας (state of the art). Ο ορισμός της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας στην Σύμβαση για τα Ευρωπαϊκά Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας αντικατοπτρίζεται στην αρχή της απόλυτης καινοτομίας: το state of the art περιλαμβάνει ό, τι διατίθενται στο κοινό σε όλο τον κόσμο μέσω γραπτής ή προφορικής περιγραφής, με τη χρήση, ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, πριν από την ημερομηνία κατάθεσης ή προτεραιότητας. Ωστόσο, η καινοτομία θίγεται μόνον από κάτι που αποκαλύπτεται με σαφήνεια σε ένα έμπειρο άτομο από μια πηγή της προηγούμενης τεχνικής, π.χ. σε μια αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας που δημοσιεύθηκε πριν από την ημερομηνία προτεραιότητας. Προηγούμενη αποκάλυψη της εφεύρεσης είναι μη επιζήμια μόνο αν αυτό συνέβη όχι νωρίτερα από έξι μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και οφειλόταν σε προφανή κατάχρηση σε σχέση με τον αιτούντα ή για την εμφάνιση σε μια έκθεση που εμπίπτει στο πεδίο της σύμβασης των Παρισίων για τις διεθνείς εκθέσεις. Εκτός από τις δύο αυτές περιπτώσεις, η δεύτερη εκ των οποίων είναι σπάνια στην πράξη, οποιαδήποτε αποκάλυψη της εφεύρεσης πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης μπορεί να αποβεί σε βάρος του αιτούντος, επειδή θα θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό μέρος του state of the art, ακόμη και στην περίπτωση που η αποκάλυψη της εφεύρεσης οφείλεται στον ίδιο τον αιτούντα.

Το state of the art θεωρείται επίσης ότι περιλαμβάνει το περιεχόμενο των αιτήσεων ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία κατάθεσης ή προτεραιότητας, αλλά δεν έχουν δημοσιευθεί μέχρι την ή μετά την εν λόγω ημερομηνία.

Τα πάντα στην προηγούμενη υποβληθείσα αίτηση μπορούν να θίξουν την καινοτομία. Οι επιπτώσεις από τις προηγούμενες εθνικές αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας ή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που έχουν τη δυνατότητα κατοχύρωσης της εφεύρεσης σε καθορισμένα συμβαλλόμενα κράτη αξιολογούνται από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, αφού χορηγηθεί το δίπλωμα Ευρωπαϊκής ευρεσιτεχνίας.

Κατά κανόνα, μια σύγκρουση ανάμεσα σε δύο αιτήσεις για ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει μόνο περιορισμένες συνέπειες, έχει ουσιαστικά δηλαδή σημασία μόνο για την εκτίμηση του νεωτερισμού της εφαρμογής αργότερα. Ως εκ τούτου, οι ισχυρισμοί της μετέπειτα εφαρμογής ως επί το πλείστον μπορεί να συνταχθούν με τέτοιο τρόπο, ώστε η προηγούμενη αίτηση να μην είναι επιζήμια για την καινοτομία.

Η εφεύρεση θα πρέπει προφανώς να έχει γίνει από εξειδικευμένο άτομο για να εμπεριέχει εφευρετική δραστηριότητα, υπό το πρίσμα της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας. Η εφευρετική δραστηριότητα έχει ως στόχο να αποτρέψει τα αποκλειστικά δικαιώματα που αποτελούν εμπόδια για την φυσιολογική και συνήθη ανάπτυξη. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας επιδιώκει μια ρεαλιστική και ισορροπημένη αξιολόγηση του εφευρετικού βήματος.

Το εφευρετικό στάδιο συνήθως αξιολογείται από το αν η λύση που παρουσιάζεται στο πρόβλημα είναι προφανής ή όχι σε ένα έμπειρο στον τομέα αυτό άτομο. Αυτό πάντοτε εξαρτάται από συγκεκριμένες περιστάσεις. Ανάλογα με την περίπτωση, λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, όπως για παράδειγμα, το απροσδόκητο τεχνικό αποτέλεσμα από έναν νέο συνδυασμό γνωστών στοιχείων, η επιλογή συγκεκριμένων παραμέτρων της διαδικασίας μέσα σε ένα γνωστό εύρος, τη δυσκολία που έχει ένα εξειδικευμένο άτομο στο συνδυασμό γνωστών στοιχείων, δευτερογενείς ενδείξεις, όπως το γεγονός ότι η εφεύρεση επιλύει ένα μακροχρόνιο τεχνικό πρόβλημα για το οποίο έχουν γίνει πολλές προσπάθειες επίλυσης ή η υπέρβαση μιας τεχνικής προκατάληψης.

2.3 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Η αίτηση για χορήγηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας υποβάλλεται σύμφωνα με κανόνες που καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Ο φάκελος της αίτησης πρέπει να περιέχει:

- I. Μια αίτηση για τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
- II. Τον τίτλο της εφεύρεσης, ο οποίος σαφώς και συνοπτικά αναφέρει την τεχνική ονομασία της εφεύρεσης.
- III. Το όνομα, τη διεύθυνση και την εθνικότητα του αιτούντος και του κράτους στο οποίο διαμένει ή που η κύρια εγκατάστασή τους βρίσκεται. Τα ονόματα των νομικών προσώπων, καθώς και η επίσημη

επωνυμία των φορέων που ισοδυναμούν με νομικά πρόσωπα σύμφωνα με τη νομοθεσία που τους διέπει. Η διεύθυνση πρέπει να αναγράφεται σύμφωνα με τις ισχύουσες συνήθειες απαιτήσεις για την άμεση ταχυδρομική αποστολή και περιλαμβάνει όλες τις σχετικές διοικητικές μονάδες, αν υπάρχουν. Συνιστάται να αναγράφονται οι αριθμοί τηλεφώνου και φαξ εάν ο αιτών έχει ορίσει εκπρόσωπο επικοινωνίας, καθώς επίσης το όνομα και η διεύθυνση του τόπου της επιχείρησης.

- IV. Στην περίπτωση προηγούμενης αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, απαιτείται μια ένδειξη ότι η αίτηση αποτελεί τμηματική αίτηση, καθώς και ο αριθμό της προηγούμενης αίτησης.
- V. Ανάλογα με την περίπτωση, απαιτείται μια δήλωση που να διεκδικεί την προτεραιότητα με βάση προηγούμενη αίτηση και να αναφέρεται η ημερομηνία κατά την οποία και η χώρα στην οποία ή για τις οποίες η προηγούμενη αίτηση κατατέθηκε.
- VI. Η υπογραφή του καταθέτη ή του αντιπροσώπου του και ένας κατάλογος των εγγράφων που συνοδεύουν την αίτηση. Ο κατάλογος αναφέρει επίσης τον αριθμό των φύλλων της περιγραφής, των αξιώσεων και των σχεδίων που κατατίθενται με την αίτηση.
- VII. Η ονομασία του εφευρέτη, όπου ο αιτών δεν είναι ο εφευρέτης.

Οποιοσδήποτε ενδιαφερόμενος μπορεί να καταθέσει αίτηση για Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας στον OBI, ανεξάρτητα από υπηκοότητα ή έδρα εργασίας, ή να απευθυνθεί απευθείας στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Ο φάκελος της αίτησης θα πρέπει να εμπεριέχει:

- I. Μια αίτηση για τη χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας
- II. Σαφή περιγραφή της εφεύρεσης.
- III. Τις αξιώσεις της εφεύρεσης. Αναφορά στην οποία προσδιορίζεται ο σκοπός της εφεύρεσης και τα τεχνικά χαρακτηριστικά της.
- IV. Τα σχέδια τα οποία θα πρέπει αρχικά να έχουν περιγραφεί εν συντομία.
- V. Περίληψη, όπου δίνονται συνοπτικές τεχνικές πληροφορίες σχετικά με την αποκάλυψη που περιέχεται στην περιγραφή, τις αξιώσεις και τα τυχόν σχέδια. Η περίληψη πρέπει να συνταχθεί έτσι ώστε να αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για την αναζήτηση στο συγκεκριμένο τεχνικό τομέα και ιδίως να επιτρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσον υπάρχει η ανάγκη για διαβούλευση για την αίτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας καθαυτή. Στην περίληψη θα πρέπει να αναφέρονται:
 - i. Ο τίτλος της εφεύρεσης
 - ii. Το τεχνικό πεδίο στο οποίο ανήκει η εφεύρεση

- iii. Μια συνοπτική αναφορά στο περιεχόμενο των αξιώσεων, την περιγραφή και τα σχέδια, η οποία πρέπει να συνταχθεί έτσι ώστε να επιτρέπει σαφή κατανόηση του τεχνικού προβλήματος, την ουσία της λύσης του προβλήματος μέσα από την εφεύρεση και την κύρια χρήση της εφεύρεσης.
- iv. Δεν πρέπει να γίνεται αναφορά σχετικά με τα υποτιθέμενα πλεονεκτήματα ή την αξία της εφεύρεσης ή την κερδοσκοπική εφαρμογή της.
- v. Κατά προτίμηση δεν θα πρέπει να αποτελείται από περισσότερες από 150 λέξεις.
- vi. Ένδειξη του σχήματος ή κατ'εξαίρεση περισσότερες από μία εικόνες των σχεδίων που πρέπει να συνοδεύουν την περίληψη. Κάθε κύριο χαρακτηριστικό που αναφέρεται στην περίληψη και απεικονίζεται από ένα σχέδιο, θα πρέπει να ακολουθείται από μια σήμανση αναφοράς σε παρένθεση.

Ο αιτών μπορεί επίσης στην αίτησή του να παραπέμπει σε έγγραφα που σχετίζονται με τις βασικές τεχνικές γνώσεις στον τομέα της εφεύρεσης. Τέτοιες παραπομπές τυπικά σχετίζονται με γνωστές δοκιμές για τη μέτρηση ορισμένων παραμέτρων που αναφέρονται στην περιγραφή ή με τους ορισμούς των όρων των καθιερωμένων εννοιών που χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή.

Στην αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να προσδιορίζεται ο εφευρέτης. Εάν ο αιτών δεν είναι ο ίδιος ο εφευρέτης, θα πρέπει να καταθέσει τα στοιχεία του εφευρέτη σε ξεχωριστό έγγραφο, στο οποίο πρέπει να αναγράφεται η προέλευση του δικαιώματός του για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Εάν δεν έχει γίνει προσδιορισμός του εφευρέτη με την κατάθεση της αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, θα πρέπει να διορθωθεί αυτή η αδυναμία εντός δεκαέξι μηνών μετά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ή την παλαιότερη ημερομηνία προτεραιότητας, και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από πέντε εβδομάδες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία της δημοσίευσης της αίτησης. Αν δεν υποβληθούν τα στοιχεία του εφευρέτη εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η αίτηση απορρίπτεται.

Στην περιγραφή της εφεύρεσης θα πρέπει:

- I. Να καθορίζεται το τεχνικό πεδίο στο οποίο αναφέρεται η εφεύρεση.
- II. Να γίνεται υπόδειξη του τεχνικού υπόβαθρου του οποίου είναι κάτοχος ο αιτών, στο μέτρο που είναι χρήσιμο για την κατανόηση της εφεύρεσης. Αυτό ισχύει ιδίως για το τεχνικό υπόβαθρο που αντιστοιχεί στο τμήμα προηγούμενης τεχνικής των ανεξάρτητων αξιώσεων. Οι πηγές αναφοράς για κάθε έγγραφο πρέπει να είναι ολοκληρωμένες, ώστε να είναι επαληθεύσιμες: δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προδιαγραφές ανά χώρα και τον αριθμό, βιβλία από το συντάκτη, τον τίτλο, τον εκδότη, την έκδοση, τον τόπο και το έτος έκδοσης

και τους αριθμούς σελίδων. Περιοδικά με τον τίτλο, το έτος, το θέμα και τους αριθμούς σελίδων.

- III. Να γίνεται αποκάλυψη της εφεύρεσης. Η αποκάλυψη πρέπει να αναφέρει το τεχνικό πρόβλημα το οποίο η εφεύρεση έχει σχεδιαστεί για να λύσει (ακόμη και αν δεν το αναφέρει ρητά) και να γίνεται περιγραφή της λύσης. Προς διευκρίνιση της φύσης της λύσης ο αιτών μπορεί να επαναλάβει ή να αναφέρει το περιεχόμενο των χαρακτηριστικών της λύσης. Σε αυτό το σημείο στην περιγραφή χρειάζεται να δοθούν λεπτομέρειες των εφαρμογών της εφεύρεσης σύμφωνα με τις αξιώσεις, εάν αυτό δεν γίνεται, όταν περιγράφονται οι τρόποι εκτέλεσης της υποστηριζόμενης εφεύρεσης ή περιγραφής των σχεδίων.
- IV. Θα πρέπει να αναφέρει όλα τα πλεονεκτήματα που έχει η εφεύρεση σε σύγκριση με την προηγούμενη τεχνική, αλλά χωρίς να κάνει υποτιμητικά σχόλια για κάθε συγκεκριμένο προϊόν ή προηγούμενη διαδικασία.
- V. Εν συντομία να γίνεται περιγραφή του τι παρουσιάζεται στα σχέδια, φροντίζοντας να δίνεται η αντίστοιχη αρίθμηση τους.
- VI. Λεπτομερείς περιγραφή ενός τουλάχιστον τρόπου λειτουργίας της εφεύρεσης που αξιώνεται, χρησιμοποιώντας παραδείγματα και αναφορές των οποιαδήποτε σχεδίων και σημείων αναφοράς που χρησιμοποιούνται σε αυτά.
- VII. Αναφορά πώς η εφεύρεση είναι επιδεκτική βιομηχανικής εφαρμογής.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να χρειαστεί η οργάνωση της περιγραφής με διαφορετικό τρόπο αν αυτό προσφέρει καλύτερη κατανόηση ή πιο περιεκτική παρουσίαση. Παρά το γεγονός ότι η περιγραφή πρέπει να είναι σαφής και απλή αποφεύγοντας άσκοπη τεχνική ορολογία, η χρήση αναγνωρισμένων όρων της τεχνολογίας είναι αποδεκτή και συχνά επιθυμητή. Ειδικά σχεδιασμένοι τεχνικοί όροι μπορεί να επιτρέπονται υπό την προϋπόθεση ότι ορίζονται επαρκώς και ότι δεν υπάρχουν ανάλογοι αναγνωρισμένοι.

Οι αξιώσεις πρέπει να καθορίζουν το πλαίσιο για το οποίο ζητείται η προστασία όσον αφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά της εφεύρεσης. Θα πρέπει να είναι σαφείς και συνοπτικές και να υποστηρίζονται από την περιγραφή. Όπου ενδείκνυται, οι αξιώσεις θα πρέπει να αποτελούνται από δύο τμήματα, ένα τμήμα που αφορά στην προηγούμενη τεχνική και ένα που χαρακτηρίζει την εφεύρεση. Στην πρώτη αξίωση αλλά και όλες τις ανεξάρτητες αξιώσεις, το τμήμα προηγούμενης τεχνικής πρέπει να ορίζει το αντικείμενο της εφεύρεσης και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τα οποία απαιτούνται για να το καθορίσουν, αλλά και ο συνδυασμός των οποίων αποτελεί μέρος της προηγούμενης τεχνικής. Το χαρακτηρίζον τμήμα θα πρέπει να αναφέρει τα τεχνικά χαρακτηριστικά για τα οποία ζητείται η προστασία σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά του τμήματος της προηγούμενης τεχνικής.

Η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν μπορεί να περιέχει περισσότερες από μία ανεξάρτητες αξιώσεις στην ίδια κατηγορία (π.χ. προϊόντος και / ή της διαδικασίας), εκτός εάν κάποια υποκατηγορία της εφεύρεσης σχετίζεται με:

- I. ένα πλήθος αλληλεξαρτώμενων προϊόντων,

- II. διαφορετικές χρήσεις του προϊόντος ή της συσκευής,
- III. εναλλακτικές λύσεις για ένα συγκεκριμένο πρόβλημα, όπου αυτό είναι ακατάλληλο για να καλύψει αυτές τις εναλλακτικές λύσεις με μία και μόνη απαίτηση.

Κάθε ανεξάρτητη αξίωση μπορεί να ακολουθείται από μία ή περισσότερες "εξαρτώμενες" αξιώσεις που αφορούν συγκεκριμένες εφαρμογές της εφεύρεσης. Οι εξαρτώμενες αξιώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν όλα τα χαρακτηριστικά της αξίωσης την οποία αφορούν. Θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν, αν αυτό είναι δυνατό στην αρχή, αναφορά σε άλλη αξίωση η οποία ενδεχομένως να είναι εξαρτώμενη και στη συνέχεια να αναφέρουν τα επιπλέον χαρακτηριστικά για τα οποία ζητείται η προστασία. Όσο το δυνατόν, όλες οι αξιώσεις που παραπέμπουν σε μία ή περισσότερες προηγούμενες αξιώσεις θα πρέπει να ομαδοποιηθούν καταλλήλως.

Ο αριθμός των απαιτήσεων πρέπει να είναι σε λογικά πλαίσια, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της εφεύρεσης που ο αιτών επιθυμεί να προστατέψει. Κατά συνέπεια θα πρέπει να αποφευχθεί η αδικαιολόγητη επανάληψη που προκύπτει από τη χρήση των ανεξάρτητων αξιώσεων στην ίδια κατηγορία. Επιπροσθέτως οι αξιώσεις πρέπει να είναι αριθμημένες διαδοχικά με αραβικούς αριθμούς. Οι αξιώσεις προσδιορίζουν το υπό προστασία θέμα γι' αυτό και ο αιτών είναι απαραίτητο να τις διατυπώσει με σαφήνεια. Η διατύπωση που θα χρησιμοποιηθεί στις αξιώσεις δεν πρέπει να αφήνει καμία αμφιβολία ως προς τη σημασία και το πεδίο εφαρμογής τους και θα πρέπει να αποφευχθούν τυχόν αντιφάσεις μεταξύ της περιγραφής και των αξιώσεων.

Η περιοχή που ορίζεται από τις αξιώσεις πρέπει να είναι τόσο ακριβείς όσο η εφεύρεση επιτρέπει. Κατά γενικό κανόνα, δεν επιτρέπονται αξιώσεις που επιχειρούν να καθορίσουν την εφεύρεση όσον αφορά στο αποτέλεσμα που πρέπει να επιτευχθεί. Επιπλέον, οι αναφορές στην περιγραφή ή τα σχέδια, ιδιαίτερα με τη μορφή του "όπως περιγράφεται στο μέρος ... της περιγραφής" ή "όπως απεικονίζεται στην εικόνα ... των σχεδίων», δεν επιτρέπονται εκτός εάν είναι απολύτως απαραίτητες.

Ωστόσο, σε μια αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που περιέχει σχέδια, τα σημεία αναφοράς που συνδέουν τις αξιώσεις στα σχέδια θα πρέπει να τοποθετούνται σε παρενθέσεις μετά από τα τεχνικά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στις αξιώσεις, αν αυτό καθιστά τις αξιώσεις πιο εύκολα κατανοητές. Τα σημεία αναφοράς αυτά δεν πρέπει να ερμηνεύονται ως περιοριστικά των αξιώσεων.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί να περιλαμβάνουν ξεχωριστά σύνολα των απαιτήσεων που ορίζονται για συγκεκριμένα κράτη.

Εάν η αίτηση για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, περιλαμβάνει περισσότερες από 15 αξιώσεις, θα πρέπει να καταβληθεί το τέλος αξιώσεων για κάθε αξίωση πέρα και πάνω από αυτόν τον αριθμό. Τα τέλη αξιώσεων θα πρέπει να κατατεθούν εντός ενός μηνός από την κατάθεση της πρώτης σειράς των αξιώσεων. Εάν η αίτηση περιλαμβάνει διάφορα σύνολα των αξιώσεων, η αμοιβή καταβάλλεται μόνο σε σχέση με κάθε αξίωση πέρα από το 15^ο στο σύνολο που περιέχει το μεγαλύτερο αριθμό των απαιτήσεων. Αν τα τέλη δεν πληρωθούν, σε εύθετο χρόνο, ο αιτών μπορεί να τα καταβάλει έγκυρα μέσα σε μια μη-επέκτασιμη προθεσμία ενός μηνός μετά την κοινοποίηση της μη τήρησης της προθεσμίας. Αν τα τέλη δεν πληρωθούν μέσα στα πλαίσια αυτής της περιόδου, οι απαιτήσεις για τις οποίες δεν έχουν καταβληθεί τα τέλη θεωρείται ότι εγκαταλείπονται και ο αιτών θα ειδοποιηθεί γι' αυτό αναλόγως.

Τα σχέδια δεν πρέπει να περιέχουν ύλη που δεν συνεπάγεται στο κείμενο, εκτός από όταν αυτό κρίνεται απολύτως απαραίτητο με λέξεις-κλειδιά όπως "νερό", "ατμός", "ανοιχτό", "κλειστό", "ενότητα ΑΒ" και σε ηλεκτρικά κυκλώματα και σχήματα, τις σχηματικές αναπαραστάσεις ή το διάγραμμα ροής και ενδεικτικές λέξεις απαραίτητες για την κατανόηση αυτών. Οποιοσδήποτε τέτοιες λέξεις-κλειδιά πρέπει να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να αντικατασταθούν από τις μεταφράσεις τους, χωρίς να παρεμβάλλονται με τις γραμμές των σχεδίων. Τα διαγράμματα ροής θεωρούνται επίσης σχέδια.

Η αίτηση δεν πρέπει να περιέχει δηλώσεις ή σχέδια που αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη. Επίσης δεν επιτρέπονται από οποιονδήποτε τρίτο, δηλώσεις δυσφήμισης των προϊόντων ή των διαδικασιών, αναφορά των πλεονεκτημάτων ή των πιθανών εφαρμογών τους. Επιπλέον, δεν θα πρέπει οι δηλώσεις που γίνονται να είναι άσχετες ή περιττές των περιστάσεων.

Οι αιτήσεις ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχουν ενιαίο χαρακτήρα, πράγμα που σημαίνει ότι κείμενο και σχέδια είναι ενιαία για όλα τα καθορισμένα συμβαλλόμενα κράτη.

Οι εξαιρέσεις από την αρχή αυτή είναι οι εξής:

- I. Αν το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας έχει ενημερωθεί για την ύπαρξη του προγενέστερου δικαιώματος, η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας ή το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας μπορεί, για το εν λόγω κράτος ή κράτη, να περιέχει διαφορετικές αξιώσεις και αν το εξεταστικό τμήμα το κρίνει αναγκαίο, διαφορετικές περιγραφές και σχέδια.
- II. Εάν επιδικασθεί με οριστική απόφαση ότι ένας τρίτος έχει το δικαίωμα χορήγησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας για ένα μόνο μέρος του θέματος που περιγράφεται στην αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Η αρχική αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας πρέπει, για ορισμένα κράτη στα οποία η απόφαση έχει παρθεί ή αναγνωρίζεται, να περιέχει τις αξιώσεις, τις περιγραφές και τα σχέδια τα οποία ενδεχομένως να είναι διαφορετικά από εκείνα που ορίζονται για τα άλλα συμβαλλόμενα κράτη.

Τα εθνικά δικαιώματα προηγούμενων ημερομηνιών δεν αποτελούν μέρος της τελευταίας λέξης της τεχνολογίας όσον αφορά την εξέταση του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας για την κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Ωστόσο, ξεχωριστές αξιώσεις που ορίζονται για διαφορετικά συμβαλλόμενα κράτη μπορεί να υποβληθούν εάν υπάρχει προγενέστερο εθνικό δικαίωμα. Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να παρέχονται στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας δεν θα εξετάσει κατά πόσον το πεδίο της αίτησης περιορίζεται σωστά σε σχέση με τα προγενέστερα εθνικά δικαιώματα. Θα εξετάσει μόνο αν η εφεύρεση που προσδιορίζεται στις αξιώσεις, πληροί τα κριτήρια κατοχύρωσης της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

2.4 ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ

Αιτήσεις ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορούν να υποβληθούν:

- I. στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας στο Μόναχο, στο παράρτημά του στη Χάγη ή στην έδρα του στο Βερολίνο.
- II. στην κεντρική υπηρεσία βιομηχανικής ιδιοκτησίας ή άλλη αρμόδια αρχή ενός συμβαλλομένου κράτους, εφόσον η νομοθεσία του εν λόγω κράτους το επιτρέπει ή έτσι ορίζει.

Τμηματικές αιτήσεις θα πρέπει ωστόσο, να υποβάλλονται άμεσα στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνιών.

Η αίτηση θα πρέπει να υποβληθεί σε γραπτή μορφή, δηλαδή σε ηλεκτρονική μορφή, προσωπικά, ταχυδρομικά ή με φαξ. Υπάρχει επίσης δυνατότητα υποβολής μέσω φαξ στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, καθώς και στις αρμόδιες εθνικές αρχές των συμβαλλομένων κρατών που το επιτρέπουν. Ομοίως, υπάρχει δυνατότητα υποβολής αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ηλεκτρονική μορφή, σε απευθείας σύνδεση ή σε ένα ηλεκτρονικό φορέα δεδομένων, χρησιμοποιώντας το λογισμικό που εκδίδεται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Οι αιτούντες μπορούν επίσης να υποβάλλουν αιτήσεις ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε ηλεκτρονική μορφή στις αρμόδιες εθνικές αρχές των συμβαλλομένων κρατών που το επιτρέπουν. Για αιτήσεις που κατατίθενται σε απευθείας σύνδεση, θα πρέπει να κατατεθεί κάποιο χαμηλό τέλος. Η Εθνική Νομοθεσία σχετικά με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ξεκαθαρίζει ότι δεν μπορούν να υποβάλλονται αιτήσεις ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας μέσω e-mail, τηλεγράφου, τηλετύπου ή τηλεκειμένου. Δεδομένου ότι το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας χρησιμοποιεί αυτόματο σύστημα σαρωτή για την καταγραφή ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ως προς εκτύπωση, ο αιτών θα ήταν καλύτερο να χρησιμοποιεί τις αναγνώσιμες από μηχανήμα γραμματοσειρές για τις αιτήσεις που πρόκειται να αποστείλει.

Η ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας πρέπει να είναι η ημερομηνία κατά την οποία τα έγγραφα που κατατέθηκαν από τον αιτούντα αναγράφουν:

A)

I. ένδειξη για την επιδίωξη ενός ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας

II. τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος ή τα στοιχεία επικοινωνίας με τον αιτούντα

III. περιγραφή ή αναφορά σε ήδη υποβληθείσα αίτηση.

B) Παραπομπή σε δήλωση που έχει ήδη υποβληθεί πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία κατάθεσης, τον αριθμό της αίτησης και το Γραφείο στο οποίο υποβλήθηκε. Η παραπομπή αυτή θα πρέπει να υποδεικνύει ότι αντικαθιστά την περιγραφή και τα τυχόν σχέδια.

Γ) Όταν η αίτηση περιέχει παραπομπή, θα πρέπει να υποβληθεί εντός δύο μηνών από την υποβολή αυτής ένα επικυρωμένο αντίγραφο της ήδη υποβληθείσας αίτησης. Σε περίπτωση που η αίτηση που έχει υποβληθεί προηγουμένως δεν είναι στην επίσημη γλώσσα του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, η μετάφραση αυτής σε μία από τις γλώσσες αυτές, θα πρέπει να υποβληθεί εντός της ίδιας προθεσμίας.

Η αρχή στην οποία έχει υποβληθεί η αίτηση, θα επιβεβαιώσει την παραλαβή, ενημερώνοντας χωρίς καθυστέρηση, με την μορφή που ακολουθεί:

- I. την ημερομηνία που έλαβε τα έγγραφα της αίτησης
- II. τον αριθμό των εφαρμογών

Αν το αρχείο έχει αποσταλεί απευθείας μέσω δικτύου, η λήψη αναγνωρίζεται ηλεκτρονικά κατά τη διάρκεια της υποβολής. Εάν η συμπλήρωση είναι σε ένα CD-R, DVD-R ή DVD + R, θα αποσταλεί στον αιτούντα μήνυμα με την παραλαβή.

Σε περίπτωση που η αίτηση γίνει μέσω του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ειδοποιεί τον αιτούντα αναλόγως, χωρίς καθυστέρηση, αναφέροντας την ημερομηνία που την παρέλαβε, στέλνοντας ένα αντίγραφο της απόδειξης παραλαβής.

Μόλις η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας συμπληρωθεί, δεν μπορεί να γίνει καμία τροποποίηση που εκτείνεται πέρα από το περιεχόμενό της όπως έχει κατατεθεί στην περιγραφή, τις αξιώσεις και τα σχέδια. Ως εκ τούτου, δεν επιτρέπεται να προστεθούν χαρακτηριστικά παραδείγματα στα έγγραφα της αίτησης σε μεταγενέστερη ημερομηνία για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στην αποκάλυψη. Δεν υπάρχει επίσης η δυνατότητα να επεκταθεί το αντικείμενο των απαιτήσεων, π.χ. παραλείποντας ορισμένα χαρακτηριστικά, εκτός εάν υπάρχει σαφής υποστήριξη για μια τέτοια επέκταση στην υποβληθείσα αίτηση. Θα πρέπει να είναι βέβαιο ότι τα αιτήματα που έχουν κατατεθεί προσδιορίζουν την εφεύρεση με σαφήνεια και ακρίβεια.

Τα έγγραφα της αίτησης και τα έγγραφα που πρόκειται να κατατεθούν πρέπει να ακολουθούν προκαθορισμένη τυποποίηση (format) και δεν πρέπει να υπάρχουν χειρόγραφες προσθήκες στο κείμενο.

Για την υποβολή αίτησης ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας προβλέπονται τα παρακάτω τέλη:

- I. τέλος κατάθεσης (115 €) για αίτηση που κατατίθεται ηλεκτρονικά ή (200 €) για αίτηση που κατατίθεται ως έγγραφο και τυχόν πρόσθετη αμοιβή (14 €) για την 36η και κάθε επόμενη σελίδα της αίτησης (δεν περιλαμβάνονται οι σελίδες που αποτελούν μέρος μιας αλληλουχίας).
- II. τέλος έρευνας που αφορά Ευρωπαϊκή έρευνα ή συμπληρωματική Ευρωπαϊκή Έρευνα (1165 €)
- III. τέλος αξιώσεων για την 16η (225 €) και για κάθε επόμενη μέχρι την 50η αξίωση. Για την 51η και κάθε επόμενη αξίωση (555 €).

- IV. τέλος προσδιορισμού για ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα κράτη που έχουν προσδιοριστεί σε Ευρωπαϊκές αιτήσεις (555 €).
- V. τέλη επέκτασης για κάθε κράτος με το οποίο εφαρμόζεται «συμφωνία επέκτασης προστασίας» (102 €).
- VI. τέλος εξέτασης (1.555 €).
- VII. τέλη ανανέωσης για το τρίτο (445 €), το τέταρτο (555 €), το πέμπτο (775 €), το έκτο (995 €), το έβδομο (1.105 €), το όγδοο (1.215 €), το ένατο (1.325 €), το δέκατο και κάθε επόμενο χρόνο (1.495 €).
- VIII. πρόσθετο τέλος για την καθυστερημένη πληρωμή τέλους ανανέωσης Ευρωπαϊκής αίτησης (50% του καθυστερημένου τέλους).
- IX. τέλος χορήγησης (875 €) που συμπεριλαμβάνει το τέλος δημοσίευσης του εντύπου προδιαγραφών για Ευρωπαϊκές αιτήσεις.
- X. Τέλος συνέχισης της διαδικασίας, που αφορά:
 - α) την καθυστερημένη πληρωμή κάποιου τέλους (50% του σχετικού τέλους)
 - β) την καθυστερημένη εκτέλεση πράξεων σύμφωνα με τον κανόνα 71(3) της EPC (240 €)
 - γ) άλλες περιπτώσεις, που δεν είναι σχετικές με την καταβολή των τελών (240 €)

Μετά την κατάθεση της αίτησης ο αιτών θα πρέπει να καταβάλει και τα τέλη έρευνας (τα τέλη που απαιτούνται από τις αξιώσεις που κατατέθηκαν μαζί με την αίτηση) εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Θα πρέπει να καταβληθεί επίσης το τέλος ονομασίας (και τυχόν τέλη επέκτασης) εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία το Ευρωπαϊκό Δελτίο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας αναφέρει τη δημοσίευση της έκθεσης ευρωπαϊκής έρευνας. Το τέλος εξέτασης είναι πληρωτέο εντός της ίδιας περιόδου.

Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας δεν αποστέλλει τιμολόγια ή υπενθυμίσεις για να πληρωθούν τα τέλη εγκαίρως. Αν ο αιτών αποτύχει να πληρώσει την κατάθεση και τέλη αναζήτησης εγκαίρως, η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας αποσύρεται. Αν ο αιτών αποτύχει να πληρώσει το τέλος προσδιορισμού, σε εύθετο χρόνο, η αίτηση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί. Αν αποτύχει να πληρώσει το τέλος επέκτασης εγκαίρως, το αίτημα για επέκταση σε αυτή την περίπτωση θεωρείται ότι έχει αποσυρθεί.

Πρόσθετη αμοιβή καταβάλλεται για αιτήσεις ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας που περιλαμβάνουν περισσότερες από 35 σελίδες. Το ποσό της επιπλέον χρέωσης εξαρτάται από τον αριθμό των επιπρόσθετων σελίδων που υπολογίζεται με βάση τις σελίδες της περιγραφής και των αξιώσεων. Οι σελίδες της αίτησης για επιχορήγηση δεν υπολογίζονται. Η πρόσθετη αμοιβή καταβάλλεται εντός ενός μηνός από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης. Αν η αίτηση υποβάλλεται χωρίς αξιώσεις ή με αναφορά σε μία ήδη υποβληθείσα αίτηση, η πρόσθετη αμοιβή είναι πληρωτέα εντός ενός μηνός από την κατάθεση της πρώτης σειράς των απαιτήσεων ή του επικυρωμένου αντιγράφου.

Στην περίπτωση των ευρωπαϊκών τμηματικών αιτήσεων, θα πρέπει να πληρωθεί το τέλος κατάθεσης καθώς και οποιαδήποτε επιπλέον χρέωση τελών και τελών αναζήτησης (και τυχόν τέλη αξιώσεων) μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της. Θα πρέπει να εξοφληθεί επίσης το τέλος εξέτασης, τα τέλη προσδιορισμού και αμοιβής επέκτασης εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία το Ευρωπαϊκό Δελτίο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας αναφέρει δημοσίευση της έκθεσης ευρωπαϊκής έρευνας σχετικά με τη διαιρεμένη αίτηση.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, αν αποτύχουν να τηρηθούν οι ανωτέρω προθεσμίες για την καταβολή του τέλους κατάθεσης, του επιπρόσθετου τέλους, του τέλους έρευνας ή του τέλους προσδιορισμού, περαιτέρω επεξεργασία είναι διαθέσιμη εντός δύο μηνών από την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας σχετικά με την απώλεια των δικαιωμάτων όσον αφορά την καταβολή του οφειλόμενου τέλους και προβλεπόμενου τέλους για περαιτέρω επεξεργασία.

Οι μέθοδοι πληρωμής είναι οι ακόλουθοι:

- I. μεταφορά στο λογαριασμό του ΕΓΔΕ
- II. εντολή χρέωσης καταθετικού λογαριασμού με το ΕΓΔΕ
- III. εντολή χρέωσης που εκδίδεται με φαξ
- IV. εντολή χρέωσης που εκδίδεται ηλεκτρονικά

2.5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Οι αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας υπόκεινται σε εξέταση από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνιών, η οποία καθορίζει κατά πόσο πληρούνται οι απαιτήσεις κατοχύρωσης για την παραχώρηση αριθμού κατάθεσης και ημερομηνίας. Οι απαιτήσεις αυτές είναι η βάση όχι μόνο για τη χορήγηση Ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αλλά και για την εκτίμηση του κύρους του από τα εθνικά δικαστήρια. Στη συνέχεια, ακολουθεί εξέταση σχετικά με ορισμένες τυπικές πτυχές της εφαρμογής, το περιεχόμενο της αίτησης για χορήγηση, σχέδια και περίληψη, την ονομασία του εφευρέτη, το διορισμό πληρεξουσίου, τις αναγκαίες μετάφρασης και τα οφειλόμενα τέλη.

Ενώ εξετάζεται η αίτηση αναφορικά με τις προβλεπόμενες τυπικές διαδικασίες υποβολής, συντάσσεται μια έκθεση ευρωπαϊκής έρευνας με όλα τα έγγραφα στη διάθεση της Υπηρεσίας που μπορεί να σχετίζονται με την αξιολόγηση της καινοτομίας και της εφευρετικότητας. Η έκθεση έρευνας γίνεται με βάση τις αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, λαμβάνει επίσης υπόψη την περιγραφή καθώς και τυχόν σχέδια. Αμέσως μετά την σύνταξή της, η έκθεση έρευνας αποστέλλεται στον αιτούντα, μαζί με αντίγραφο από τυχόν έγγραφα όπου αναφέρεται και μια πρώτη γνώμη ως προς το εάν η εφεύρεση και η αίτηση πληρούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Η αίτηση δημοσιεύεται μαζί με την έκθεση έρευνας εντός 18 μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης ή την παλαιότερη ημερομηνία προτεραιότητας. Οι υποψήφιοι έχουν στη συνέχεια έξι μήνες για να αποφασίσουν αν πρέπει ή όχι να

συνεχίσουν τη διεκδίκηση της κατοχύρωσης, ζητώντας ουσιαστική εξέταση. Εναλλακτικά, ο αιτών που έχει ζητήσει ήδη την εξέταση θα κληθεί να επιβεβαιώσει αν η εφαρμογή θα πρέπει να προχωρήσει. Εντός του ίδιου χρονικού ορίου, ο αιτών πρέπει να καταβάλει το σχετικό τέλος ονομασίας και, κατά περίπτωση, τα τέλη επέκτασης. Από την ημερομηνία δημοσίευσης, η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας παρέχει προσωρινή προστασία για την εφεύρεση στα κράτη που ορίζονται στην αίτηση. Ωστόσο, ανάλογα με τη σχετική εθνική νομοθεσία, μπορεί να είναι απαραίτητο να προσκομιστεί μετάφραση των αξιώσεων στο αντίστοιχο γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για κάθε ζητούμενο κράτος.

Αφού πραγματοποιηθεί το αίτημα για εξέταση, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας εξετάζει εάν η αίτηση ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και η εφεύρεση πληρούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ώστε να μπορεί να χορηγηθεί το Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας. Ένα εξεταστικό τμήμα αποτελείται συνήθως από τρεις εξεταστές, ένας από τους οποίους διατηρεί επαφή με τον αιτούντα ή τον εκπρόσωπό του. Η απόφαση για την αίτηση λαμβάνεται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή αντικειμενικότητα.

Εάν οι εξεταστές αποφασίσουν ότι μπορεί να χορηγηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, εκδίδεται η σχετική απόφαση. Επίσης εκδίδεται αναφορά της χορήγησης που δημοσιεύθηκε στο Ευρωπαϊκό Δελτίο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας τη στιγμή που οι μεταφράσεις των αξιώσεων έχουν κατατεθεί και το τέλος για την χορήγηση και την δημοσίευση έχει καταβληθεί. Η απόφαση για τη χορήγηση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσης. Το χορηγούμενο ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι ουσιαστικά ένα "πακέτο" των επιμέρους εθνικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνιών.

Μόλις η αναφορά της χορήγησης δημοσιευθεί, το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας πρέπει να επικυρωθεί σε κάθε ένα από τα κράτη που ορίζονται μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό όριο. Σε ορισμένα συμβαλλόμενα κράτη, μπορεί να χρειαστεί η υποβολή μετάφρασης των προδιαγραφών στην επίσημη γλώσσα του εθνικού γραφείου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας από τον κάτοχο του διπλώματος.

Απαραίτητο μέρος της διαδικασίας είναι η δυνατότητα που δίδεται σε οποιονδήποτε έχει συμφέρον, όπως για παράδειγμα ανταγωνιστική εταιρεία, να προσφύγει κατά της χορήγησης ενώπιον του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας σε διάστημα 9 μηνών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης για χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος.

2.6 ΝΕΑ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ

Επί του παρόντος, τα εθνικά δικαστήρια και οι αρχές των συμβαλλομένων κρατών της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι αρμόδια να αποφασίζουν σχετικά με την παραβίαση και το κύρος των ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Στην πράξη, αυτό οδηγεί σε μια σειρά από δυσκολίες, όταν ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας επιθυμεί να επιβάλει ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας - ή όταν κάποιος τρίτος επιδιώκει την ανάκληση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας - σε αρκετές χώρες: υψηλό κόστος, κίνδυνος διαφορετικών αποφάσεων και έλλειψη νομικής βεβαιότητας.

Τον Μάρτιο του 2011 το Συμβούλιο της ΕΕ, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, πήρε μια απόφαση-ορόσημο για τα 25 κράτη μέλη της ΕΕ επιτρέποντας τη δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

στα πλαίσια του σχεδίου για "ενισχυμένη συνεργασία". Τα ενιαία διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα ισχύουν σε όλη την επικράτεια των χωρών που συμμετέχουν. Αυτό θα ανοίξει το δρόμο για ένα υπερεθνικό σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στην Ευρώπη, κάτι που έχει συζητηθεί εδώ και δεκαετίες και με ανυπομονησία περίμεναν από τη βιομηχανία.

Το μελλοντικό ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα ισχύει αυτομάτως σε όλη την επικράτεια των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στο σύστημα της ενισχυμένης συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας.

Η συμφωνία για το Ενιαίο Δικαστήριο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας αντιμετωπίζει τα προαναφερθέντα προβλήματα με τη δημιουργία ειδικού δικαστηρίου διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας («Ενιαίο Δικαστήριο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας», ή UPC) με αποκλειστική δικαιοδοσία την εκδίκαση διαφορών που αφορούν στα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ (ενιαίων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας). Η UPC θα περιλαμβάνει ένα Πρωτοδικείο, ένα Εφετείο και ένα μητρώο. Το Πρωτοδικείο θα αποτελείται από ένα κεντρικό τμήμα (με έδρα στο Παρίσι και δύο τμήματα στο Λονδίνο και το Μόναχο) και από διάφορα τοπικά και περιφερειακά τμήματα των συμβαλλομένων κρατών μελών στη συμφωνία. Το Εφετείο θα βρίσκεται στο Λουξεμβούργο. Επί του παρόντος προβλέπεται ότι η συμφωνία θα είναι ανοικτή για υπογραφή στις 18 Φεβρουαρίου 2013. Στη συνέχεια, θα πρέπει να επικυρωθεί από τουλάχιστον 13 συμβαλλόμενα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων της Γαλλίας, της Γερμανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, για να τεθεί σε ισχύ.

Οι νομοθετικές ρυθμίσεις για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εγκρίθηκαν πρόσφατα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δίνοντας πλέον στους εφευρέτες τη δυνατότητα να αποκτήσουν ένα ενιαίο δίπλωμα για 25 χώρες, με σημαντικά μειωμένο κόστος. Μετά από προσπάθειες 30 χρόνων, η ΕΕ κατέληξε σε ρυθμίσεις (ενιαίο καθεστώς προστασίας ευρεσιτεχνιών, γλωσσικό καθεστώς, δικαστήριο για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας) που θα κάνουν το ευρωπαϊκό δίπλωμα ανταγωνιστικό, σε σχέση με τα αντίστοιχα των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας, και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις πιο καινοτόμες.

Το ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα συνυπάρχει με τα εθνικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας και με τα κλασικά ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Οι δικαιούχοι διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας θα μπορούν στο μέλλον να είναι σε θέση να επιλέξουν ανάμεσα σε διάφορους συνδυασμούς των κλασικών ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και των ενιαίων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, για παράδειγμα:

- I. ένα ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για τα 25 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμμετέχουν στο ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας

μαζί με

- II. ένα κλασικό ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ισχύ σε ένα ή περισσότερα από τα συμβαλλόμενα κράτη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας που δεν συμμετέχουν στο σύστημα, όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Ελβετία, η Τουρκία, η Νορβηγία, η Ισλανδία, κλπ.

Το ενιαίο σύστημα διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας - μαζί με το προτεινόμενο ευρωπαϊκό συγκεντρωτικό σύστημα επίλυσης των διαφορών, που έχει τεθεί επί του

παρόντος υπό συζήτηση - θα απλουστεύσει τις διαδικασίες και θα χαμηλώσει το κόστος για τους αιτούντες ώστε:

- I. η προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας να καταστεί πιο προσιτή ιδίως για τους ειδικούς στον χώρο
- II. να καταστεί η Ευρώπη πιο ελκυστική για τους εφευρέτες από όλο τον κόσμο
- III. να αυξηθεί η ασφάλεια του δικαίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όταν το νέο σύστημα τεθεί σε πλήρη εφαρμογή, το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα κοστίζει μόλις 980 ευρώ σε σύγκριση με τον μέσο όρο των 12.000 ευρώ που απαιτούνται σήμερα. Το κόστος της μετάφρασης θα καλύπτεται πλήρως για μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν τη βάση τους εντός της ΕΕ, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια και δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς. Τα τέλη ανανέωσης, τα οποία αντιπροσωπεύουν μεγάλο τμήμα του συνολικού κόστους, θα καθορίζονται ανάλογα με τις ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων, προκειμένου να μπορούν να επωφεληθούν πλήρως από το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Οι μεταφραστικές ρυθμίσεις για το νέο ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας διαμορφώνονται ως εξής: Μετά την χορήγηση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας, δεν θα υπάρχει καμία απαίτηση για μετάφραση ενιαίων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας όταν η μεταβατική περίοδος (έως 12 ετών) έχει λήξει. Όσον αφορά στη μετάφραση των Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας για μετάφραση που αναπτύχθηκε από κοινού με την Google προσφέρει δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο, για λόγους ενημέρωσης, στη μηχανή αυτόματης μετάφρασης οποιουδήποτε ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Μέχρι το τέλος του 2014, η αυτόματη μετάφραση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας θα είναι διαθέσιμη στις γλώσσες των 38 κρατών μελών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, συμπεριλαμβανομένων των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι δεκατέσσερις ευρωπαϊκές γλώσσες έχουν ήδη καλυφθεί.

Μόνο σε περίπτωση διαφωνίας, κατόπιν αιτήματος του δικαστηρίου για το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να δοθεί πλήρης μετάφραση από ειδικό μεταφραστή στην αντίστοιχη γλώσσα.

Τα μεταβατικά μέτρα που προβλέπονται κατά τη διάρκεια μιας περιόδου έως 12 ετών, ως εξής:

- I. Όταν η γλώσσα της διαδικασίας στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι η γαλλική ή η γερμανική, ο δικαιούχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να παρέχει μετάφραση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας στην αγγλική γλώσσα.
- II. Όταν η γλώσσα διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας είναι η αγγλική, ο κάτοχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να παρέχει μετάφραση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας σε οποιαδήποτε επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, προβλέπεται σύστημα αποζημίωσης ώστε να μειωθεί το κόστος για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τα φυσικά πρόσωπα, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια και δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς που έχουν την κατοικία τους ή την κατ' αρχήν εγκατάστασή τους εντός ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης: όταν οι αιτούντες παραδίδουν μία αίτηση σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός από τα αγγλικά, τα γαλλικά ή τα γερμανικά, τα έξοδα μετάφρασης της αίτησης, θα πρέπει να επιστραφούν (έως κάποιου ανώτατου ορίου).

Η διεθνής συμφωνία για τη δημιουργία του δικαστηρίου για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 2014 ή μετά από την επικύρωσή της από τουλάχιστον 13 συμβαλλόμενα κράτη, υπό την προϋπόθεση ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία και η Γερμανία είναι μεταξύ των δεκατριών αυτών κρατών. Οι άλλες δύο νομοθετικές πράξεις θα τεθούν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου του 2014 ή την ημερομηνία κατά την οποία η διεθνής συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ.

2.7 ΤΙ ΑΛΛΑΖΕΙ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΑΙΤΗΣΗ

Υπό τις παρούσες προτάσεις, το ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, μετά τη χορήγηση και μετά από αίτηση του δικαιούχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, θα είναι ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ενιαία ισχύ. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή και η διαδικασία εξέτασης για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και ενιαίου ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα είναι ίδια αφού το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έχει χορηγηθεί. Η διαδικασία, τα κριτήρια και οι κανόνες για την εξέταση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τα οποία καθορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, θα είναι τα ίδια και για τους δύο τύπους των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

Η διαφορά μεταξύ του ενιαίου διπλώματος ευρεσιτεχνίας και του υπάρχοντος ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας θα είναι στη φάση μετά τη χορήγηση, όταν ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας αποφασίζει για το ποια γεωγραφική κάλυψη είναι απαραίτητη. Αφού το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας χορηγηθεί, ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να επιλέξει ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ατομική εδαφική προστασία στα χαρακτηρισμένα κράτη ή ένα ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με ενιαία εδαφική προστασία σε όλα τα κράτη που συμμετέχουν στο σύστημα της ενισχυμένης συνεργασίας. Ο δικαιούχος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να συνδυάσει και τα δύο συστήματα καθώς και να ζητήσει ένα ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας που δεν ανήκουν στο σύστημα ενισχυμένης συνεργασίας και ένα ενιαίο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για εκείνα που ανήκουν.

3.1 Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ (PCT)

Η Διεθνής Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty) προβλέπει τις «διεθνείς αιτήσεις Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας». Με την κατάθεση μιας μοναδικής διεθνούς αίτησης, ο καταθέτης αποκτά το δικαίωμα να μετατρέψει την εθνική κατάθεση μέσα σε 18-30 μήνες από την ημερομηνία κατάθεσής της, σε πολλαπλές εθνικές αιτήσεις για κάθε ένα από τα κράτη που έχουν κυρώσει την Διεθνή Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας. Με τον τρόπο αυτό ο καταθέτης αντί να καταθέσει αιτήσεις σε κάθε ένα κράτος ξεχωριστά, ενέργεια που κοστίζει σημαντικά, καταθέτει μία μοναδική αίτηση, την οποία μπορεί αργότερα να μετατρέψει σε εθνικές αιτήσεις. Ο καταθέτης στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα έχει την δυνατότητα να σκεφτεί την επέκταση προστασίας της εφευρέσής του σε άλλα κράτη, να διορίσει τον τοπικό εκπρόσωπο, να προετοιμάσει τις μεταφράσεις και να πληρώσει τα εθνικά τέλη σε κάθε συμβαλλόμενο κράτος.

Το κείμενο της πρώτης έκδοσης της κατάταξης συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τη διεθνή κατάταξη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας του 1954. Κατόπιν της σύναψης της Συμφωνίας του Στρασβούργου, η Διεθνής (ευρωπαϊκή) κατάταξη των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η οποία είχε δημοσιευθεί την 1η Σεπτεμβρίου του 1968 θεωρείται και αναφέρεται ως η πρώτη έκδοση της κατάταξης. Προκειμένου να λαμβάνονται υπ' όψη οι εξελίξεις της τεχνικής η κατάταξη αυτή αναθεωρήθηκε ανά περιόδους.

Δικαίωμα διεθνούς κατάθεσης έχει κάθε κάτοικος κράτους, που έχει κυρώσει την PCT ή νομικό πρόσωπο με έδρα στο κράτος αυτό. Η Ελλάδα κύρωσε την Συνθήκη το 1990 με τον ν. 1883/1990. Έτσι η Διεθνής αίτηση Ελλήνων καταθετών μπορεί να κατατεθεί στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή τον Διεθνή Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας που εδρεύει στην Γενεύη.

Η διαδικασία απονομής Δ.Ε. μέσω της Διεθνούς Σύμβασης (PCT) αποτελείται από δύο κύριες φάσεις. Η πρώτη φάση, που χαρακτηρίζεται ως Διεθνής Φάση, προϋποθέτει την κατάθεση της Διεθνούς Αίτησης στο εθνικό γραφείο του συμβαλλόμενου κράτους. Η δεύτερη φάση, που είναι η εθνική διαδικασία ενώπιον των επιμέρους γραφείων, καταλήγει στην απονομή ενός αριθμού εθνικών ή περιφερειακών Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή στην απόρριψη της αίτησης. Οι προϋποθέσεις μετατροπής της διεθνούς αίτησης σε εθνικές αιτήσεις και οι μέθοδοι θεραπείας σε περίπτωση ατελειών καθορίζονται από την Διεθνή Συνθήκη Συνεργασίας και τις εθνικές νομοθεσίες.

Η διαδικασία για Διεθνή Αίτηση, μπορεί να γίνει στα κατά τόπους Εθνικά Γραφεία Ευρεσιτεχνίας. Σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή, ο καταθέτης οφείλει να υποβάλει τη μετάφραση του Ευρωπαϊκού Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας σε όσα από τα κράτη επιθυμεί, ώστε αυτό να εξομοιωθεί απόλυτα με το Εθνικό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας στα κράτη αυτά. Με την αίτηση αυτή, η εφεύρεση προστατεύεται και μονοπωλείται σε ένα ή περισσότερα κράτη, ευρωπαϊκά ή μη, τα οποία έχουν κυρώσει τη Διεθνή Συνθήκη Συνεργασίας για τα Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας (Patent Cooperation Treaty - PCT, Washington 1970). Στο πλαίσιο αυτό ο καταθέτης μπορεί να αποκτήσει Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας σε 142 κράτη τα οποία έχουν κυρώσει την παραπάνω συνθήκη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Διεθνή αίτηση μπορεί να καταθέσει ένας εφευρέτης, με ελληνική υπηκοότητα ή με κατοικία ή έδρα εργασίας στην Ελλάδα, στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, το Ευρωπαϊκό Γραφείο

Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή τον Παγκόσμιο Οργανισμό Διανοητικής Ιδιοκτησίας (World Intellectual Property Organization, WIPO).

Μετά τον τυπικό έλεγχο της, η αίτηση προωθείται για τη σύνταξη έκθεσης έρευνας, η οποία πραγματοποιείται στο Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Η έκθεση έρευνας συνοδεύεται από παρατηρήσεις, που σκοπό έχουν να παρουσιάσουν στον καταθέτη κατά πόσο η αίτησή του θεωρείται ότι ικανοποιεί ή όχι τις προϋποθέσεις χορήγησης Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας. Με την ολοκλήρωση της έκθεσης έρευνας, ο καταθέτης έχει το δικαίωμα να ζητήσει «προκαταρκτική εξέταση». Στην περίπτωση αυτή το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας θα συντάξει μία αναφορά (International Preliminary Examination Report), στην οποία θα αναφέρεται αν κατά τη γνώμη του εξεταστή η εφεύρεση είναι επιδεκτική Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας. Αν ο καταθέτης ζητήσει να γίνει η προκαταρκτική εξέταση, έχει το δικαίωμα να προτείνει μετατροπές στην αίτηση του, ούτως ώστε η αίτηση του να συνάδει με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. Όμως, πρέπει να σημειωθεί, ότι η γνώμη για την εφεύρεση, σύμφωνα με την προκαταρκτική εξέταση, δεν είναι δεσμευτική κατά την εξέταση της αίτησης στην «εθνική φάση», δηλαδή μετά τη μετατροπή της διεθνούς αίτησης σε εθνικές αιτήσεις.

Μέσα σε 30 μήνες από την ημερομηνία προτεραιότητας, ή από την ημερομηνία της διεθνούς κατάθεσης εφόσον δεν έχει γίνει επίκληση προτεραιότητας, η διεθνής αίτηση πρέπει να εισαχθεί στην «εθνική φάση», δηλαδή μετατρέπεται σε εθνικές αιτήσεις, εφόσον ο καταθέτης επιθυμεί την απόκτηση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας. Δηλαδή, η διεθνής αίτηση δεν καταλήγει σε Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας ή απόρριψη της αίτησης. Η διαδικασία αυτή πραγματοποιείται μετά τη μετατροπή της σε εθνικές αιτήσεις από τα αρμόδια γραφεία. Οι προϋποθέσεις μετατροπής της διεθνούς αίτησης σε εθνικές αιτήσεις και οι μέθοδοι θεραπείας σε περίπτωση ατελειών καθορίζονται από την Διεθνή Συνθήκη Συνεργασίας και τις εθνικές νομοθεσίες. Εκτός από την μετατροπή της σε εθνικές αιτήσεις, η διεθνής αίτηση μπορεί να μετατραπεί και σε αίτηση για χορήγηση Διπλώματος από τα περιφερειακά γραφεία δηλ. το ευρωπαϊκό, το ευρασιατικό, και τα αφρικανικά.

3.2 ΠΛΗΡΩΤΕΑ ΤΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΒΙ.

Για κάθε Διεθνή Αίτηση πληρώνονται τρία είδη τελών κατά την διάρκεια της Διεθνούς φάσης διαδικασίας:

- I. Τέλος διαβίβασης: Το τέλος αυτό πληρώνεται στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας προς όφελός του ως «Γραφείο Παραλαβής Διεθνών Αιτήσεων», ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ του ΟΒΙ και ανέρχεται στο ποσό των 115 €
Πληρώνεται στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας μέχρι την λήξη της προθεσμίας ενός μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της Διεθνούς Αίτησης.
- II. Τέλος Διεθνούς Έρευνας: Το τέλος αυτό πληρώνεται στον ΟΒΙ προς όφελος του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, που λειτουργεί ως Διεθνή Αρχή Έρευνας, ορίζεται απ' αυτό και ανέρχεται στο ποσό των 1.785 €

Πληρώνεται στον ΟΒΙ μέχρι την λήξη της προθεσμίας ενός μήνα από την ημερομηνία παραλαβής της Διεθνούς Αίτησης.
Το Γραφείο Παραλαβής επιστρέφει το Τέλος Έρευνας στον καταθέτη σε δύο περιπτώσεις:

α) όταν το Γραφείο Παραλαβής διαπιστώσει ότι δεν μπορεί να δοθεί ημερομηνία κατάθεσης στη Διεθνή Αίτηση λόγω ελλείψεων που διαπιστώθηκαν.

β) όταν η Διεθνής Αίτηση αποσύρεται ή θεωρείται αποσυρθείσα πριν την διαβίβαση της Έρευνας στην Διεθνή Αρχή Έρευνας.

Όταν η Διεθνής Αίτηση διεκδικεί προτεραιότητα από μία προηγούμενη Διεθνή Αίτηση για την οποία έχει συνταχθεί Έρευνα από την ίδια Διεθνή Αρχή Έρευνας και εφόσον η Διεθνής Έκθεση Έρευνας της μεταγενέστερης Διεθνούς Αίτησης βασίζεται στα αποτελέσματα της προηγούμενης Διεθνούς Έρευνας, τότε η Διεθνής Αρχή Έρευνας επιστρέφει στον καταθέτη το Τέλος Έρευνας, που έχει πληρωθεί για την μεταγενέστερη Διεθνή Αίτηση. Εδώ αξίζει να παρατηρηθεί ότι η απαραίτητη προϋπόθεση για την διαβίβαση του Εγγράφου Έρευνας στην αρμόδια Διεθνή Αρχή Έρευνας (ISA) είναι η πληρωμή του Τέλους Διεθνούς Έρευνας. Συνεπώς, αν ο καταθέτης έχει ενδιαφέρον μπορεί να πληρώσει το τέλος αυτό ταυτόχρονα με την κατάθεση της Διεθνούς Αίτησης, προκειμένου να γίνει έγκαιρα η διαβίβαση του Εγγράφου Έρευνας και να αποφευχθεί η καθυστέρηση στη σύνταξη της Διεθνούς Έκθεσης Έρευνας.

Τέλος, να σημειωθεί ότι η Διεθνής Έκθεση Έρευνας ολοκληρώνεται μέσα σε τρεις μήνες από την παραλαβή του Εγγράφου Έρευνας από την Διεθνή Αρχή Έρευνας ή σε εννέα μήνες από την ημερομηνία προτεραιότητας. Χρησιμοποιείται οποιαδήποτε ημερομηνία λήγει αργότερα.

III. Διεθνές Τέλος Κατάθεσης: Το τέλος αυτό πληρώνεται στον ΟΒΙ προς όφελος του Διεθνούς Γραφείου από το οποίο ορίζεται και ανέρχεται στο ποσό των 1.094 €

Το Διεθνές Τέλος Κατάθεσης περιλαμβάνει επίσης ένα συμπληρωματικό ποσό για κάθε επιπλέον φύλλο μετά το 30^ο (στο σύνολο των 30 φύλλων υπολογίζονται τα φύλλα αίτησης) το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 12 €

Ο καταθέτης δικαιούται να καταβάλλει μειωμένο το Διεθνές Τέλος Κατάθεσης κατά 82 € όταν συντάξει την αίτησή του χρησιμοποιώντας το λογισμικό PCT-EASY. Τότε έχει ως υποχρέωση να υποβάλλει την αίτηση τόσο σε έντυπη μορφή, όσο και ηλεκτρονικά, όπου θα έχουν αποθηκευτεί τα στοιχεία της αίτησης και η περίληψη και οφείλει να καταβάλει:

$$1.094 \text{ € (Διεθνές Τέλος Κατάθεσης)} - 82 \text{ € (μείωση)} = 1.012 \text{ €}$$

3.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΙΑΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

1. Μία διεθνής αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει:
 - I. μια ένδειξη ότι η εφαρμογή προορίζεται για διεθνή χρήση,
 - II. τον ορισμό τουλάχιστον ενός συμβαλλόμενου κράτους,
 - III. το όνομα ή την εταιρική επωνυμία, την εθνικότητα, και τη διεύθυνση κατοικίας ή έδρας του αιτούντος, κατά τρόπο τέτοιο ώστε η ταυτότητά του να μπορεί να καθοριστεί,
 - IV. ένα μέρος που να αποτελεί την περιγραφή,
 - V. ένα μέρος που να περιλαμβάνει τις αξιώσεις.
2. Στη διεθνή αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται τα σχέδια στα οποία αναφέρονται οι αξιώσεις ή η περιγραφή, ο τίτλος της εφεύρεσης, η περίληψη και τα έγγραφα νομιμοποίησης του καταθέτη σε περίπτωση νομικού προσώπου ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου, εάν αυτός δεν είναι ο εφευρέτης.
3. Τα στοιχεία της διεθνούς αίτησης πρέπει να συμπληρωθούν σε έντυπη μορφή που παρέχεται από τον ΟΒΙ δωρεάν στον αιτούντα. Το έντυπο συνοδεύεται από λίστα στην οποία αναφέρονται τα αντικείμενα που περιέχονται στην αίτηση. Η λίστα αυτή πρέπει να συμπληρώνεται είτε από τον ίδιο τον αιτούντα ή από τον ΟΒΙ.
4. Η διεθνής αίτηση και τα έγγραφα που περιέχονται σε αυτό πρέπει να πληρούν τις φυσικές απαιτήσεις.
5. Η διεθνής αίτηση και τα έγγραφα που αναφέρονται στη λίστα, εκτός από την απόδειξη καταβολής τελών, κατατίθενται σε τρία αντίγραφα. Εάν τα αντίγραφα είναι λιγότερα από τα απαιτούμενα, συμπληρώνονται αυτεπάγγελτα από τον ΟΒΙ.

3.4 ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Η διαδικασία η οποία ακολουθείται για την διεθνή αίτηση έχει κάποια σημαντικά πλεονεκτήματα για τον αιτούντα, τα Εθνικά Γραφεία Ευρεσιτεχνίας και το ευρύτερο κοινό:

- I. Μέχρι και 18 μήνες περισσότερο από ό,τι αν δεν είχε χρησιμοποιηθεί η Διεθνής Συνθήκη Συνεργασίας (PCT) για εξέταση της σκοπιμότητας για αναζήτηση προστασίας σε ξένες χώρες, να προετοιμαστούν οι απαραίτητες μεταφράσεις και να καταβληθούν τα εθνικά τέλη.
- II. Βεβαιότητα ότι, εάν η διεθνής αίτηση είναι σύμφωνα με το υπόδειγμα κατά την PCT, δεν μπορεί να απορριφθεί για τυπικούς λόγους από οποιοδήποτε γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας PCT κατά τη διάρκεια της εθνικής φάσης επεξεργασίας της αίτησης.

- III. Με βάση την έρευνα της διεθνούς έκθεσης και την έγγραφη γνωμοδότηση, μπορεί να γίνει αξιολόγηση των πιθανοτήτων της εφεύρεσης για κατοχύρωση με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.
- IV. Δυνατότητα κατά τη διάρκεια της προαιρετικής διεθνούς προκαταρκτικής εξέτασης για τροποποίηση της διεθνούς αίτησης και ως εκ τούτου τη διόρθωσή της πριν από την επεξεργασία της από τα διάφορα γραφεία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.
- V. Η αναζήτηση και εξέταση των γραφείων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας μειώνεται σημαντικά ή ακόμα και εξαλείφεται χάρη στη διεθνή έκθεση έρευνας, την γραπτή γνωμοδότηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη διεθνή προκαταρκτική έκθεση σχετικά με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που συνοδεύουν τη διεθνή αίτηση.
- VI. Για τον αιτούντα, η διεθνής δημοσίευση γνωστοποιεί στον κόσμο την αίτησή του αυτή, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ένα αποτελεσματικό μέσο διαφήμισης στην έρευνά του για δυνητικούς δικαιοδόχους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

1. Λιακόπουλος Θ., 5η Έκδοση, 2000 Εκδόσεις Σάκκουλα
2. Ρόκας Ν., Βιομηχανική Ιδιοκτησία 2004, Εκδόσεις Σάκκουλα.
3. Μαρίνος, Η προστασία των προϊόντων ημιαγωγών (microchips), 1991
4. Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας
<http://www.obl.gr>
5. Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας
<http://www.epo.org>
6. Συνθήκη Συνεργασίας Διπλώματος Ευρεσιτεχνίας
<http://www.wipo.int/pct/en>
7. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Γραφεία Διαμεσολάβησης και Μεταφοράς Τεχνολογίας
<http://liaison.ntua.gr/core/portal.asp?cpage=NODE&cnode=158&clang=0>
8. Μαρκετινγκ
<http://www.thestep.gr/active.aspx?mode=el{a6770199-c8f7-4102-a59f-e370e6ff959d}View>